

09.2024
JG 28
#06

RANDKRANT

FR-DE-EN
Traductions
Übersetzungen
Translations

Maandblad over de Vlaamse Rand

GR Groene Gordel

Etappe 1

MUZIKANTE
ANNELIES VAN DINTER
'Als meisje
fantaseerde ik
al van toeren
door Amerika'

RENILDIS EN VEROON
Beschermeiligen
van Saintes en
Lembeek

Wordt
Gemeentefonds
herverdeeld?

Nieuwe toekomst
voor Westrode

DE KETTING

Nona Van Rossom (27) uit Halle werd door Xavier Mushieta aangeduid om **de ketting** voort te zetten. Van Rossom is jobcoach bij Krok & Ko, een inclusieve lunch- en ontmoetingsplek in Sint-Pieters-Leeuw en Itterbeek.

INHOUD

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 07 De maand
- 13 Markante figuren
- 21 Politieke tongen
- 23 Middenin
- 32 Gemengde gevoelens

In goed gezelschap

Ik ben opgegroeid in Sint-Genesius-Rode. Onze mama gaf les aan de basisschool in Beersel waar ik naar school ging. Ik studeerde logopedie en werkte even als zelfstandige in een groepspraktijk. Na de corona-epidemie gaf ik les in het buitengewoon onderwijs aan de lagere school van Sint-Victor in Alsemberg. Dat was eigenlijk een beetje thuiskomen, want ik ging er zelf naar de middelbare school. In juli vorig jaar vond ik een nieuwe uitdaging bij vzw De Poel. Die vzw zet projecten op voor de inclusie van kwetsbare doelgroepen. Zo startte in 2022 het eerste inclusieve project Krok & Ko. Dat is een krokante ontmoetings- en lunchplek waar vrijwilligers en mensen met een beperking lekkere kroks serveren. Je kan er ook genieten van een koffie of een lokale hap. Ik zorg voor de coaching van de medewerkers. De vestiging in de Kerkstraat 55 in Itterbeek is in 2022 opgestart, die aan het Gemeenteplein 1 in Vlezenbeek is net een paar maanden open.

Even wennen

'In onze twee vestigingen samen werken een dertig medewerkers met een beperking en een zestig vrijwilligers. De meeste vrijwilligers komen een vaste dag in de week. Zo smeden ze een band met onze andere medewerkers. Voor de klanten is het soms even wennen om bediend te worden door mensen met een beperking, maar dat is net waar we voor staan. We willen een inclusieve ontmoetingsplek zijn, waar connecteren

centraal staat. We doen dit niet alleen voor onze gasten, maar voor iedereen. In goed gezelschap gaan we voor maximale sociale impact.'

De lunchbar Krok & Ko streeft ook zoveel mogelijk naar duurzaamheid. 'Wij serveren eerlijke, biologische en lokale producten, gaan voedselverspilling tegen en gebruiken nagenoeg geen verpakkingsmateriaal. Zelf zou ik graag met het openbaar vervoer of de fiets naar het werk pendelen, maar door de aard van de job is dat moeilijk. Ik moet immers in onze twee vestigingen aanwezig zijn en langsgaan bij leveranciers en winkels.'

Overall snel bij

'Ik woon graag in Halle. Het is er echt top. Het is een stad waar je overall snel bent, en er zijn ook rustige plekje. Met de trein of fiets ben je supersnel in Brussel. Het is echt mijn thuis. Ik woon midden in de stad met mijn hond Lily. Daarmee ga ik twee keer per week naar de hondenschool. Ik wandel ook graag in het mooie Pajotteland en de Zennevallei. Met Lily ga ik regelmatig naar de loopweide in Lembeek. In mijn vrije tijd ga ik graag eens uit eten of met vrienden en familie op café, onder andere in de Bidon of de Blue Note. Een terrasje of barbecue in de zomer sla ik ook niet af. Om mijn conditie te verbeteren, doe ik aan crossfitten. Dat is een stevig uur intensief fitnessen. Even tot aan je limieten gaan, vind ik leuk.' ●

TEKST Joris Herpol – FOTO Filip Claessens

CULTUUR

De abstracte ruïnes van een fotograaf-archeoloog

Sybre Vanoverberghe benadert zijn onderwerpen als een geschiedkundige. In zijn nieuwe expo in Zaventem komt hij uit bij vormen van abstractie die een hybride wereld tonen.

UIT IN DE RAND

EN OOK

- 09 Jonge wind Victoria Verbelen
'Ik wil draaien op Tomorrowland'
- 12 Op verkenning
Groene deal, goede deal
- 17 Fien Leysen & Steven De Bruyn
Roadtrip naar Alabama
- 20 Gravelen tijdens Gordel
- 25 Belpop in de cinema

VERDELING RandKrant september wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode.

04

GR Groene Gordel
Etappe 1: van Halle naar
Groenendaal
 Wandelen in de Vlaamse Rand is heerlijk. Zeker ook als je de vernieuwde GR Groene Gordel volgt. De route bestaat uit acht etappes. RandKrant stuurde redacteur Gerard Hautekeur en zijn vrouw op verkenningstocht.

10

31

14

'Als meisje fantaseerde ik al over toeren in Amerika'

Naar de muziekschool? Absoluut niet. Maar op haar elfde wilde ze wel leren drummen. Het typeert Annelies Van Dinter, de vrouw achter Echo Beatty. Ze zingt, ze drumt, ze speelt gitaar, bas en toetsen. Op haar manier..

Grensgebieden

De wortels van beschermheiligen Renildis in Saintes en Veroon in Lembeek reiken nog steeds diep, maar zijn fragiel geworden. In plaats van te beschermen, zoeken de heiligen zelf bescherming.

Etappe 1

Van Halle naar Groenendaal

Willemien en ik hebben toegeleefd naar de start van onze eerste etappe van Halle naar Groenendaal, een wandeltraject dat ons leidt van de Zennevallei naar het hart van het Zoniënwoud.

TEKST Gerard Hautekeur - FOTO Filip Claessens

Op ons programma van de eerste dag staat een van de langste etappes. We zijn geen kilometervreters, maar nemen rustig de tijd om ons in de omgeving onder te dompelen. De belevenissen onderweg vinden we belangrijker dan het einddoel.

Precies een uur doen we erover met het openbaar vervoer vanuit Grimbergen naar ons startpunt aan het station in Halle. Een grote troef van de GR Groene Gordel is dat alle start- en eindpunten gelinkt zijn aan een bus- of treinhalt. Onder een stralende ochtendzon verlaten we de stationsbuurt

aan het kanaal Brussel-Charleroi en laten het centrum van Halle met de gotische Sint-Martinuskerk achter ons. Sneller dan verwacht nemen we afstand van de stedelijke omgeving en bevinden we ons op het platteland. We volgen de paadjes tussen de open velden en weiden. Aan de andere kant van de E19 krijgen we de eerste kuitenbijters in het *Krabos*, we komen voorbij het scoutsterrein *La Fresnaye*, waar de jonge knaap Jacques Brel, net als de toenmalige prins Boudewijn, ooit op kamp gingen.

Het rode pad

We stevenen nu af op het *Hendrik Consciencepad*. Het is het oudste bewegwijzerde en beschreven wandelpad van Vlaanderen, genoemd naar de populaire Vlaamse schrijver. Hij liet zich door het wandelgebied inspireren voor zijn roman *Ene verwarde zaak*. We ontmoeten er Gerda en Renaat. Gerda is opgegroeid in de streek. Ze vertelt dat het Consciencepad bij de lokale bevolking beter bekend staat als het *rode pad*, omdat er oorspronkelijk rode klinkers lagen. 'Mijn vader volgde dit pad op weg naar zijn lief', zegt ze schertsend. Het koppel nodigt ons uit op een kopje koffie, het eerste van die ochtend en het smaakt overheerlijk. Ze bezorgen ons nog een zakje rode kersen voor onderweg. Gesterkt door de gulle gastvrijheid vervolgen we onze weg naar het centrum van Dworp met het pittoreske, oude gemeentehuis. Haast onzichtbaar achter het gemeentehuis staat de schandpaal waaraan veroordeelden werden vastgebonden en publiekelijk te schande gemaakt. Ik krijg er kippenvel van.

Buiten Dworp, langs de Laurensborreweg staat, heel uitnodigend, *de babbelbank*. Marc heeft de eenvoudige zitbank voor hun huis aangekleed met een gedicht dat hij heeft gewijd aan vriendschap en ontmoeten. Er hangt een bordje dat je bij het gezin mag aanbellen om je drinkbeker te laten bijvullen. Marc vertelt dat vijftig mensen intekenden op een gemeentelijk initiatief om poëzie een plek in de openbare ruimte te geven.

Molenbeek

Op onze route zullen we een hele tijd de Molenbeek volgen, soms opvallend nabij en op andere stukken onzichtbaar diep in de vallei verscholen. Ooit was het een economische slagader in de zuidrand van Brussel. Vanaf de 14e eeuw werden verschillende watermolens gebouwd, die de spil vormden van een bloeiende papier- en kartonindustrie. Wel vijftien fabrieken lagen op een steenworp van elkaar. Allen hebben ze hun bedrijvigheid gestaakt, met uitzondering van de *Herisemmolen*. Nu een belangrijke erfgoedplaats omgeven door 20 ha natuurgebied. Het is de allerlaatste molen van het land waar je nog de originele inrichting kunt bekijken. De molen is uitgroeid tot een educatief

centrum voor volwassenen en kinderen. We treffen er Myriam aan, de erfgename van de vermaarde *Cartonnerie Winderickx* en de drijvende kracht achter vele projecten, die deels zijn verzelfstandigd, zoals het café-restaurant De Smidse. Myriam vertelt dat ze nieuwe productieprocedures uittesten, zo onder meer om van versleten jeans en oude tafellakens papier te maken. Ze ziet een toekomst in de ambachtelijke, ecologische aanpak. Inmiddels heeft ze de fakkel aan haar zoon Philippe doorgegeven. Voor het vroegere pakhuis van de molen staat een blauwe pauw met nog één overblijvende veer. Tegen de winter, als de paartijd is aangebroken, heeft hij zijn sierlijke pauwenstaart terug en kan hij de vrouwtjes en de wandelaars weer imponeren.

Vredespada

Tijdens de hele wandeling blijven we op het rechte pad, de markering en bewegwijzering zijn ronduit uitstekend. Nergens een hapering of onduidelijkheid. De talrijke vrijwilligers van de vzw Grote Routepaden verdienen een pluim. Ook de routebeschrijving is helder en accuraat. In de Wandelgids zou het Vredespada ook een vermelding verdienen. Bij het verlaten van Sint-Genesius-Rode is het pad bezaaid met kleurrijke mozaïektegels die het thema vrede uitbeelden. Langs datzelfde pad staat het monument *Het Kinderuur* met een herdenkingsplaat van Willem Savenberg, die toneelstukken voor kinderen schreef. Hij was ook de bezieler van de jarenlange traditie van toneelopvoeringen waarin vele Rodenaars acteerden en figureerden. Volkstheater pur sang.

Pareltjes

Tijdens onze wandeling gaan we op in het rustgevende groen. We wandelen tussen hoge hagen die ons afschermen van woonwijken, langs kabbellende beekjes tussen bomen en struiken, in de soms nog ongegrepte natuur. Opvallend en vaak terugkerend op het moment van onze wandeling is de bloeiende, paarse vlinderstruik. De natuurlijke eenvoud en pracht kenmerken de GR Groene Gordel. Af en toe worden we ook aangenaam verrast door groene oases. We pikken er enkele pareltjes uit waar het leuk vertoeven is.

Op weg van Halle naar Dworp is er het natuurgebied *de Weikes*, een langgerekt natuurgebied langs de meanderende Steenputbeek. Spontaan zijn we geneigd om aan een van de vijvers door de artistieke loep naar het stenen monument van de (koele) kikker te kijken. Op weg naar Sint-Genesius-Rode wandelen we door de *Alsebergse Beemd*, een natuurlijk ingericht park met waterpoelen en bufferbekkens tegen overstromingen. We picknicken in het park, in de schaduw van het biercentrum Lambiek met 's werelds eerste bezoekerscentrum van geuze en Lambiekbieren. We kunnen er niet zomaar in- en uitlopen, want het is slechts één keer per maand open voor individuele bezoekers. We vervolgen onze weg via het *Novarodepark* langs de kronkelende Molenbeek, waar niets meer doet vermoeden dat hier tot het begin van de jaren 2000 een reusachtige papierfabriek stond die de eerste Belgische bankbiljetten heeft gedrukt.

Op weg naar het station van Sint-Genesius-Rode naar de Grote Hut is het flink klimmen. We volgen tussen hagen en omheiningen het *Visserspada* waar we af en toe een glimp opvangen van visvijvers van Middeleeuwse oorsprong.

Beukenkathedralen

Aan de Grote Hut hebben we twee derden van onze etappe afgelegd. Het is een verademing als we het Zoniënwood binnentreden. We wandelen tussen hoge beuken van meer dan twee eeuwen oud. De aanblik van de beukenkathedralen doet ons verstillen. Het lijkt of we het bos voor ons alleen hebben.

De jonge wandelaars Evi en Philippe vertellen dat ze bewust de stilte komen opzoeken, hier vrede vinden en tot rust komen. Ik stel me voor dat ik een hoge beuk ben, die diep in de aarde is geworteld, onwrikbaar stabiel. Een zalig gevoel. Aan het kilometerslange wandelpad *Preumont* lijkt geen eind te komen. Willemien zegt dat ze in het uitgestrekte Zoniënwood niet graag alleen zou stappen, maar noemt dit het allermooiste deel van de etappe. De vliegtuigen, die met regelmatige tussenpauzes hoog boven het Zoniënwood vliegen, kun je niet wegdenken. Als de stilte weer intreedt, horen we de kwetterende vogels en de geluiden van het levende bos. Het eindpunt komt nabij, het is nog slechts anderhalve kilometer tot aan het station van Groenendaal. We nemen een zijweg naar de oude paardenrenbaan, in de veronderstelling dat we sneller kunnen inchecken in onze B&B De Hippo-droom.

Koninklijke loge

Tot onze verbazing ligt aan de volledig opgedoekte renbaan in Groenendaal niet onze B&B, maar prijkt de Koninklijke Loge. Het is een fraai gerestaureerde Belle-Epoque villa, waar de Belgische *royals* naar de paardenrennen kwamen kijken. De koninklijke families genoten van de luxe, het groen en de weidse omgeving van het Zoniënwood. Wij komen ontuchtend en een tikkeltje teleurgesteld met beide voetjes op de grond, want wij logeren in omgebouwde paardenstallen in een B&B, een paar kilometer daar vandaan. ●

Grote Routepaden Groene Gordel

Wandelen in de Vlaamse Rand is heerlijk. Zeker ook als je de GR Groene Gordel volgt. Dat traject werd onlangs hertekend en er werd een meer uitgebreide en handige Wandelgids bij gepubliceerd. De route is opgesplitst in acht etappes, geclusterd in drie delen: de Brabantse Kouters, de Brabantse Wouden & Noord-Dijleland, en het Pajottenland & Zennevallei. Ze brengen drie typerende landschappen in de Groene Rand rond Brussel in beeld. In acht opeenvolgende edities van RandKrant delen Gerard Hautekeur en zijn vrouw Willemien van Miltenburg hun ervaringen en impressies met de lezer. Ze maken dankbaar gebruik van de tips van de dienst Toerisme Vlaams-Brabant.

Volg met deze QR-code de 8 etappes van de wandelroute.

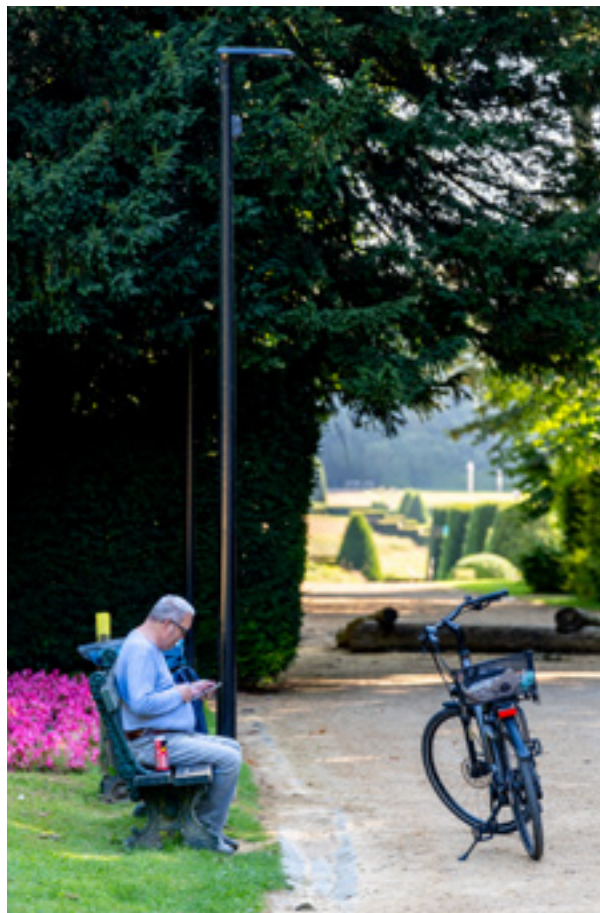
© Grote Routepaden, Map data @ Openstreetmap Contributors

© dfl
①

Toeristen in de Groene Gordel

VLAAMSE RAND Toeristen zijn tuk op de groene gebieden in onze regio, om er te wandelen en te fietsen. Dat blijkt uit een studie in opdracht van Toerisme Vlaanderen en de provinciebesturen naar het gedrag van de toerist in Vlaanderen. ‘Toerisme in Vlaanderen is veel meer dan de kust en de kunststeden. De Groene Gordel kon rekenen op 363.000 vrijetijdstoeristen in 2022’, zegt Gunther Coppens (N-VA), gedeputeerde voor Toerisme. ‘72 procent van hen verblijft in een hotel. De natuur en het landschap, en de fiets- en wandelmogelijkheden zijn belangrijke troeven voor onze Groene Gordel, net als voor het Hageland. Wandelen is de populairste activiteit op vakantie in onze regio, gevolgd door een horecabezoek en recreatief fietsen. In de Groene Gordel maakte bijna de helft van de bevroegde personen gebruik van het wandelnetwerk met knooppunten.’ Toeristen geven hier gemiddeld 116,5 euro per nacht en per persoon uit, enkele euro’s meer dan het algemeen gemiddelde in de Vlaamse regio’s. ‘Globaal genereert het verblijfstoerisme in de Vlaamse regio’s een omzet van 809 miljoen euro, waarvan 85,1 miljoen euro in onze provincie. Het dichtbij-toerisme in onze regio’s zit in de lift.’ - TD

© dfl

30 jaar jeugdhulp

HALLE-VILVOORDE Jeugdhulporganisatie 't Pasrel bestaat 30 jaar. Al drie decennia ondersteunt de organisatie gezinnen uit Brussel en Halle-Vilvoorde die in een complexe opvoedings-situatie zitten. ‘Het begon dertig jaar geleden met ons eerste huis in Schaarbeek, in 2000 kwam er Vilvoorde bij en in 2010 ook Halle’, vertelt Katrien De Koster, directeur van 't Pasrel. ‘Ondertussen zijn wij met een 60-tal medewerkers. Per jaar ondersteunen we een kleine honderd gezinnen met kinderen tussen 0 en 18 jaar. Kinderen en jongeren komen bij ons wanneer hulpverleners en/of ouders zich ernstige vragen stellen bij de ontwikkeling van kinderen of

de situatie waarin ze opgroeien. 't Pasrel begeleidt de gezinnen thuis indien dat veilig kan, of in een van zijn huizen.’

Daar wringt ook het schoentje. ‘We kampen, net als heel wat andere organisaties uit de jeugdzorg, met een tekort aan personeel. Onze werking in Vilvoorde is sinds februari 2024 zelfs moeten overschakelen naar enkel begeleidingen aan huis omdat het niet meer lukte om met het nochtans heel gemotiveerde team de leefgroep 24u op 24u te bemannen. We zullen de leefgroepwerking in Vilvoorde pas opnieuw kunnen opstarten wanneer er extra begeleiders zijn gevonden.’ - TD

© dl

Voetgangers- en fietsersbrug

TERVUREN In de loop van september zullen voetgangers en fietsers weer gebruik kunnen maken van de brug aan de Keizerinnedreef in het park van Tervuren. De beschermde brug onderging het voorbijganger half jaar een grondige restauratie. Ze dateert van 1896 en maakt deel uit van de Keizerinnedreef, die evenwijdig loopt met het kanaal dat de twee grote vijvers in het park van Tervuren met elkaar verbindt. ‘Doorheen de jaren was de brug zichtbaar verweerd geraakt en voldeed de structuur niet meer aan de noodzakelijke eisen van veiligheid en stabiliteit. Een grondige restauratie drong zich dus op’, zegt Mathieu Michel (MR), uittredend staatssecretaris van de Regie der Gebouwen. ‘Dankzij de restauratie zullen de vele bezoekers gemakkelijk en veilig door de verschillende zones van het park kunnen wandelen en de schoonheid ervan ontdekken.’ - TD

Mannekes: de Gordel

DILBEEK/HUIZINGEN Op zondag 1 september is het Gordel-dag. Het evenement dat het Nederlandstalige karakter van de regio in de verf zet, biedt opnieuw de keuze uit een resem wandel- en fietstochten. Vertrekken kan vanuit het provinciedomein van Huizingen of focusgemeente Dilbeek. Ook aan animatie en randactiviteiten is er geen gebrek. In Huizingen kunnen kinderen met de fiets het veld induiken en kennismaken met het veldrijden tijdens de Gordel Cross. Na de middag zijn er optredens van het koor van anderstaligen van Theater A tot Z, Four en Francisco. In Dilbeek kan je kennismaken met allerlei urban sports zoals highline, BMX en Panna. Daar vertrekt ook de speciale Gravel-fietstocht van 62 of 95 km. Reginald en de Bosbeesten, Borokov en Aaron Blommaert zorgen voor de muzikale noot. - TD

Inschrijvingen via www.degordel.be

© dl

Week van het Nederlands

VLAAMSE RAND Van 28 september tot 5 oktober wordt de Week van het Nederlands georganiseerd. De gemeenschapscentra van vzw ‘de Rand’ hebben die week in hun programmatie extra aandacht voor het Nederlands en het oefenen van onze taal. Zo kan je op woensdag 2 oktober tijdens *Allez Chantez* meezingen met Nederlandstalige klassiekers in GC de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode. Diezelfde dag en de dag nadien is Hugo Sigal te gast in GC de Zandloper in Wemmel met zijn nieuwe liedjes-show *Dromen*. Nog op donderdag 3 oktober kan je je Nederlands oefenen terwijl je kookt tijdens de workshop Quiches maken in gemeenschapscentrum de Moelie in Linkebeek. In GC de Kam in Wezembeek-Oppem staat er die avond een taalquiz op het programma. - TD

DE MAAND

- Brussels Airport renoveert in **Zaventem** start- en landingsbaan 01/19. Daarbij wordt 126.650 m² asfalt vervangen.
- **Grimbergen** voert in een heel aantal straten trajectcontroles in. De gemeente zet bovenop de politiecontroles ook een onbemande snelheidscamera in.
- De eerste van twee grote ronde betonnen vliegtuighangars op het vliegveld van **Grimbergen** is gerestaureerd.
- In **Meise** kunnen inwoners zich tot 4 oktober uitspreken over de plannen voor Westrode.
- Het Museum voor de Oudere Technieken (MOT) in **Grimbergen** is door de Vlaamse regering opnieuw erkend als museum. Daardoor worden de subsidies de komende vier jaar opgetrokken van 150.000 tot 335.000 euro per jaar.
- De cultuurdienst van **Asse** ontwikkelde, samen met verschillende wandelverenigingen, een folder met tien wandelingen langs verborgen natuurgebieden en bijzondere erfgoedplekken.
- Omdat heel wat bomen ziek waren, zijn alle 130 laanbomen in de wijken Uilenspiegelpark en Meiveld in **Relegem** gerooid. Ze worden vervangen door nieuwe bomen.
- Drie gebieden van in totaal 13 ha in het centrum van **Zellik** blijven open ruimte.
- De atletiekpiste in de Sportlaan in **Dilbeek** is vernieuwd. Kostprijs: meer dan 2 miljoen euro.
- **Sint-Pieters-Leeuw** sloot met het bisdom een overeenkomst af om de parochiezaal in Negenmanneke aan te kopen.

- Inwoners van **Sint-Genesius-Rode** die hun elektrische wagen willen opladen met een laadkabel over het voetpad, worden door de gemeente verplicht om een kabelgoot te plaatsen.
- Op de nieuwe inclusieve speeltuin aan de Kwadepas in **Sint-Genesius-Rode** kunnen ook kinderen met een beperking zich uitleven.
- 3WPlus, actief als energie-huis voor de 35 gemeenten van Halle-Vilvoorde, opende in Halle een vierde kantoor voor de inwoners van **Halle, Sint-Pieters-Leeuw, Beersel, Sint-Genesius-Rode, Linkebeek** en **Drogenbos**.
- De brug van de E411 over de Bredestraat in **Overijse** wordt vernieuwd.
- Het gemeentebestuur van **Zaventem** en zwembadgroep LAGO slaan de handen in elkaar voor de bouw van een nieuw sport- en recreatiecentrum met onder meer een zwembad, sporthal, een speelpark en een fitness.
- In **Sint-Stevens-Woluwe, Sterrebeek** en **Nossegem** wordt er 8 ha bijkomende groene zone gecreëerd.
- Op de site van Engie in **Vilvoorde** is de bouw van een nieuw batterijpark van 200 MegaWatt gestart.
- **Vilvoorde** doneert 5.000 euro aan Artsen Zonder Grenzen in de Gazastrook.
- In **Merchtem** opende De Mini Kast, een ruilwinkel voor kinderspullen.
- Tot begin 2026 mag er tijdens weekends geen zwaar verkeer meer over het viaduct van **Vilvoorde** richting **Zaventem**.
- Het blauwtongvirus is in opmars. In Vlaams-Brabant zijn al 25 uitbraken vastgesteld bij schapen.
- Op de World Beer Awards 2024 in Londen kreeg Brouwerij Lindemans uit **Vlezenbeek** vijf medailles.
- Om het sluisverkeer naar **Jezus-Eik** onmogelijk te maken, gaat **Tervuren** in de Vlaktedreef een slagboom plaatsen. Die zal afgesloten zijn tijdens de avondspits tussen 15.30 en 19 uur. Ook op zondag wordt het autoverkeer verboden.
- RINGtv en RandKrant lanceerden in juli de app Ring&Rand met regionaal nieuws.

© ftc

①

Oekraïense avant-garde

DROGENBOS In het Felix Art & Eco Museum kan je nog tot 8 september gaan kijken naar de bijzondere expo Futuromarennia over de Oekraïense avant-garde uit de jaren 1910-1930. De werken waren aan de vooravond van de Russische invasie in Oekraïne te zien in het Mystetskyi Arsenal in Kiev. ‘Het verhaal van de Oekraïense avant-garde, die gedreven werd door het creatieve experiment, de dynamiek van verandering en de droom van een nieuwe samenleving, is een verhaal dat nog geen verleden is’, zegt Sergio Servellon, directeur van het museum. ‘Het Oekraïense culturele erfgoed werd een eeuw geleden al het voorwerp van Russische agressie. Vandaag krijgen deze futuristische kunstwerken een veilige basis in het Felix Art & Eco Museum. We doen dit uit solidariteit met musea in tijden van oorlog en uit bezorgdheid over het behoud van cultureel erfgoed van een bedreigde natie.’ – TD

📍 **Futuromarennia. Ukraine & Avant-Garde** loopt nog tot en met 8 september in het Felix Art & Eco Museum in Drogenbos. www.felixart.org

De Verenigingspil

VLAAMS-BRABANT Seniorenvereniging NEOS lanceert een opvallend initiatief: de Verenigingspil. ‘Het idee achter de Verenigingspil is dat het goede leven begint bij verbondenheid’, zegt Stefaan De Doncker, onder voorzitter van NEOS Vlaams-Brabant. ‘Het is uiteraard geen echte pil, maar ze zit wel verpakt in een soort medicijnendoosje met bijsluiters en stappenplan naar de vereniging die het best bij jou past. Ook voor eerstelijns werkers is het een handig instrument om mensen in contact te brengen met een vereniging.’ Volgens NEOS spelen verenigingen een belangrijke rol tegen vereenzaming. ‘Senioren zijn belangrijk voor onze maatschappij. Zij verdienen alle aandacht en alle sociale contactmogelijkheden. Daartoe dient de symboliek van de Verenigingspil.’ – TD

📍 www.deverenigingspil.be

Feest van het licht

GRIMBERGEN Gerard Hautekeur uit Grimbergen en medewerker van RandKrant heeft zijn debuut gemaakt als romanschrijver. Zijn boek *Dipavali (Feest van het licht)* – Arts in de ban van India vertelt het verhaal van Erwin, een jonge huisarts uit de Westhoek die gefascineerd raakt door de cultuur en natuur van India. Hij verkast naar daar en leert er Charlotte kennen, een onmoeting die zijn leven op zijn kop zet.’ Hautekeur zelf is, net als zijn hoofdpersonage in de ban van India. ‘Ik studeerde Hindi en verbleef lange tijd in India’, vertelt de auteur. ‘Die ervaringen kleuren mijn debuutroman. Het rijke culturele erfgoed van India en Sri Lanka blijven me verbazen. Tegelijk heb ik in het boek geprobeerd om het gewone leven in de stad en op het platteland te portretteren.’ Momenteel werkt Hautekeur aan een vertaling van Hindi kortverhalen. – TD

📍 **Dipavali – Arts in de ban van India** verscheen bij uitgeverij Boekscout en telt 210 pagina’s. Het is online te koop en in de boekhandel.

‘Ik wil draaien op Tomorrowland’

Victoria Verbelen (18) uit Wemmel heeft als deejay steeds meer succes. Momenteel is ze ook kandidate voor de verkiezing van Miss Vlaams-Brabant in de aanloop naar de Miss België-verkiezing.

TEKST Michaël Bellon – FOTO Filip Claessens

W at kan jij dat veel andere mensen niet kunnen?

‘De combinatie van het bespelen van drie instrumenten – dwarsfluit, piano en drum – en het actief zijn als deejay, componist en producer. Dwarsfluit en piano zijn natuurlijk eerder klassiek, maar daarnaast sta ik soms ook tot drie uur ’s ochtends elektronische muziek te draaien.’

Wanneer ervaar je echte geluksmomenten?

‘Wanneer ik tijd doorbreng met mijn geliefden: mijn familie, vrienden en vele huisdieren. Ook wanneer ik mijn passies beoefen en bijvoorbeeld nieuwe muziek ontdek wanneer ik uitga. Daarnaast geef ik ook graag een spontane glimlach aan een vreemde. Klinkt een beetje vreemd, maar soms kan dat je dag echt beter maken.’

Wat zou je meteen doen als je eerste minister was?

‘Daar heb ik lang over moeten nadenken. Ik zou meer subsidies voorzien voor artiesten. Daarnaast zou ik ook programma’s opzetten die kinderen in armoede moeten helpen om toegang te krijgen tot basisvoorzieningen, zoals een dak boven het hoofd, en activiteiten om bij te leren of zich te amuseren. Ik schrik elke keer wanneer ik zie dat er kinderen op straat leven, of ergens niet aan

kunnen meedoen omdat ze er de middelen niet voor hebben.’

Welk voorwerp zou je niet kunnen missen, behalve je smartphone?

‘Mijn mengpaneel. Of meer nog: mijn USB-stick met muziek. Liedjes zijn een must in mijn leven. Ik word wakker met muziek – het liedje op mijn alarmklok is *The Age of Love* van Charlotte de Witte – ik douche met muziek, in de auto staat muziek aan, ... Alles wat ik doe, gebeurt met muziek.’

Wat is het beste dat de digitale wereld heeft voortgebracht?

‘Verbinding maken tussen mensen wereldwijd. Als je op vakantie iemand leert kennen uit een ander land, dan is het nu veel makkelijker om contact te houden dan vroeger. Ook muziek delen kan veel makkelijker. Je hebt alle info die je moet hebben meteen bij de hand.’

Wat is het meest speciale dat je persoonlijk al hebt meegemaakt?

‘Mijn optreden op de laatste lokale talentenshow Wemmel’s Got Talent, waarvan nog herinneringen terug te vinden zijn op RINGtv en HLN. Reizen naar Amerika, want ook dat is niet iets waar alle mensen de kans toe krijgen. En ook de deathride van 60 meter, die ik samen met mijn papa heb gedaan in de Ardennen. Hij weet dat ik van hoogtes

en avontuur hou. Geef mij maar de Dalton Terror in Walibi.’

Wat wil je later worden?

‘Ik wil graag het uiterste halen uit mijn avontuur als kandidate voor Miss Vlaams-Brabant, met als ultiem doel het kroontje van Miss België. Je kan/mag altijd voor mij stemmen via de app van Miss België. Daarnaast streef ik ernaar om mijn passie voor muziekproductie en dj’en om te zetten in een professionele carrière. Mijn doel is het hoofdpodium van Tomorrowland en het podium van Ushuaïa op Ibiza.’

Wat was er vroeger beter?

‘Wanneer ik de oudere generatie hoor, dan denk ik dat het op vlak van privacy vroeger waarschijnlijk makkelijker was. Je moest je minder zorgen maken om de gegevens en informatie die vandaag online worden gedeeld.’

Wat is het mooiste plekje in je omgeving?

‘De muziekacademie van Wemmel, waar ik al dertien jaar naartoe ga. Ik heb begrepen dat het gebouw vroeger een pastorie was. Dat is interessant om weten en je ziet het ook aan het gebouw. Mijn foto’s voor Miss België heb ik daar laten nemen, omdat die plek een deel van mijn persoonlijkheid is.’ ●

‘Als meisje fantaseerde ik al over toeren in Amerika’

Naar de muziekschool? Absoluut niet. Maar op haar elfde wilde ze wel leren drummen. Het typeert Annelies Van Dinter, de vrouw achter Echo Beatty. Ze zingt, ze drumt, ze speelt gitaar, bas en toetsen. Op haar manier. En zoekt haar eigen weg. Haar songs klinken niet voor niets als een roadtrip.

TEKST Anne Peeters - FOTO Filip Claessens

Hoe wordt een meisje uit Meise een singer-songwriter?

‘Mijn papa speelde vroeger in een band; er stond dus een akoestische gitaar in huis. Er was veel liefde voor muziek bij ons thuis. The Band, Joni Mitchell, Neil Young, ... er stond veel muziek op. Dat was een goede start. Toen ik elf was, ben ik beginnen drummen. Ik wou cool zijn en vooral niet naar de muziekschool.’

Je koos er bewust voor om geen muzikale opleiding te volgen, maar je speelt op je eentje wel alle instrumenten van een band. Waarom?

‘Mijn zus Karolien is vier jaar ouder dan ik. Zij ging naar de muziekschool en had een pianoleraar die echt niet lief was. *Ik dacht: daar ga ik niet naartoe.* Ik zag het niet zitten om op een klassieke manier muziek te leren. Ik was wel al bezig met songteksten te schrij-

ven. Heel melodramatische songs voor een elfjarige. (*lacht*) Ik droomde ervan om door Amerika te toeren. Op mijn veertiende heb ik op gitaar mijn eerste akkoorden geleerd en ben ik liedjes beginnen schrijven.’

‘Het is ook mijn manier om het leven te benaderen, een vorm van zelfexpressie. Ik pak muziek zo intuïtief mogelijk aan. Als ik dingen leer, wil ik ze zelf uitzoeken. Dan moet niemand mij vertellen wat ik moet doen. Dat is een sterkte, maar tegelijkertijd een handicap. Ik spring gewoon in het diepe en begin eraan. Door met geschoolde muzikanten te spelen, word ik wel geconfronteerd met mijn beperkingen op vlak van muziektheorie en techniek. Ik zal nooit een virtuoos worden op een instrument. Maar: ik schrijf de nummers, ik vertel een verhaal. Met weinig middelen soms. Als ik met geschoolde muzikanten werk, dan mogen zij het inkleuren.’

Echo Beatty is jouw verhaal en identiteit als muzikant. Vanwaar de naam?

‘Toen het tijd werd voor een serieuze naam, zo ergens rond 2008, was ik de autobiografie *Chronicles* van Bob Dylan aan het lezen. Mijn papa is een gigantische Bob Dylan-fan, moet je weten. Ik heb hem het boek cadeau gegeven en het zelf gelezen. In die periode was ik dus op zoek naar een naam die iets betekende. Ik wilde een naam met meerdere lagen, eentje die beelden oproept en ook een personen naam kan zijn. *Echo* was het eerste liefje van Bob Dylan. Zij heeft hem geïnspireerd om poëzie te beginnen schrijven. *Beatty* sprak me ook aan, ik legde de link

“Ik pak muziek zo intuïtief mogelijk aan. Als ik dingen leer, wil ik het zelf uitzoeken.

met Warren Beatty. Ik dacht aan zijn rol in *Bonnie & Clyde*, de sfeer en de landschappen die de film oproept. En het was ook de koosnaam van Bob Dylan voor zijn moeder. Nog een diepere laag erbij. Ik heb er nog altijd geen spijt van.’

Jouw muzikale roots liggen bij de punk, een muziekstijl en beweging die voor je geboorte op zijn hoogtepunt was. Ben je een oude ziel?

‘Dat is moeilijk te zeggen over jezelf. Ja, ik luisterde naar andere muziek dan de meeste van mijn leeftijdsgenoten, naar muziek die al gemaakt werd toen ik nog niet geboren was. Maar tegelijkertijd was ik ook een megafan van Hanson. Door dat elfjarige broertje te zien drummen, dacht ik: *ik kan dat ook.* De broertjes Hanson waren toen heel populair. Ik was dus niet echt een buitenbeentje, maar het klopt dat ik wel mijn eigen ding deed. Ik heb nooit last gehad van *peer pressure*, ik volgde gewoon mijn gevoel en interesses, en ik luisterde naar een breed scala aan genres en artiesten.’

DE ‘Schon als Mädchen habe ich davon geträumt, durch Amerika zu touren’

Auf eine Musikschule gehen? Auf keinen Fall. Aber mit 11 Jahren wollte sie schon Schlagzeug spielen lernen. Das ist typisch für Annelies Van Dinter, die Frau hinter Echo Beatty. Sie singt, sie spielt Schlagzeug, sie spielt Gitarre, Bass und Keyboards. Auf ihre eigene Art und Weise. Und sie sucht ihren eigenen Weg. Nicht umsonst klingen ihre Lieder wie ein Roadtrip. ‚Für mich war Musik immer in erster Linie ein Ventil, eine Möglichkeit, Gefühlen einen Platz zu geben, sie auszudrücken. Manchmal ist es schwer, alles selbst zu machen. Manchmal beneide ich Bands, die außerhalb des Proberaums zusammengewachsen sind und sich alle Aufgaben teilen. Andererseits habe ich alle Freiheiten, um zu arbeiten mit wem ich will. Ich bin niemandem etwas schuldig. Das Musikgeschäft ist definitiv nicht die einfachste Welt. Man braucht ein dickes Fell und muss gleichzeitig versuchen, seiner Sensibilität treu zu bleiben, um bedeutungsvolle Musik zu machen.‘

Hoe combineer je al die verschillende invloeden in je eigen stijl?

‘Ik heb veel naar muziek geluisterd en doe dat nog altijd, en ik ben vroeg zelf liedjes beginnen schrijven. Ik heb heel snel mijn eigen ding willen doen in plaats van het bestaande repertoire te bestuderen. Wanneer ik een moeilijk akkoord wou kennen, schreef ik er gewoon een liedje mee. Behoorlijk eigenwijs, maar niet bewust of zo. Het is wel allemaal doorgesijpeld. Tegenwoordig is er veel elektronische muziek, maar ik blijf aan het akoestische vasthouden. Toen ik mijn eerste demo’s maakte en er zelf de arrangementen voor schreef, waren er wel invloeden van andere muziek die ik hoorde, van *Sparklehorse* en *Cat Power* bijvoorbeeld. Het klonk een beetje folky. Tja, da’s ondertussen al bijna twintig jaar geleden. De invloeden zijn er dus wel, maar op welke manier? Dat kan ik niet zeggen. Muziek is voor mij in de eerste plaats altijd een uitlaatklep geweest, een manier om gevoelens een plek te geven, om er uitdrukking aan te geven. Daar was niks rationeels of intentioneels aan.’

Je bent nu Echo Beatty. All by yourself. Een band die niet gekend is door het brede publiek, maar wel geapprecieerd wordt in de Belgische muziekscène. Is het moeilijk om in je eentje een band te zijn, je eigen muziek te maken en te promoten, te spelen. Kortom: om alles zelf te doen?

‘Soms wel. Ik kom in een levensfase dat ik begin na te denken over hoe ik verder wil. Sinds twee jaar ben ik voltijds muzikant dankzij het kunstenaarsstatuut. Daardoor is de balans verschoven. Ook de muzieksector is veranderd. Ik ben wel eens jaloers op bands die samen gegroeid zijn uit het repetitiekot in de kelder en alle taken verdelen. Aan de andere kant heb ik alle vrijheid om samen te werken met wie ik wil. Ik ben aan niemand iets verplicht. Dat heeft positieve kanten, maar het is niet niks om iets uit de grond te stampen en je muziek in de wereld te zetten. Je moet een portie geluk hebben, alle

puzzelstukjes moeten passen. De muzieksector is zeker niet de gemakkelijkste wereld. Je hebt een dik vel nodig, terwijl je dicht bij je gevoeligheid moet proberen te blijven om betekenisvolle muziek te maken.’

Je groeide op onder de rook van Brussel, maar woonde ook een tijd in Canada en Berlijn. Hoe belangrijk is je omgeving voor jouw werk?

‘Weet je, het leven en de praktische zaken van elke dag kunnen je zo opsloppen. Dan is zo’n vreemde, nieuwe omgeving de ideale manier om mezelf weer wakker te maken en mijn antennes aan te zetten voor de poëzie van het leven. Het maakt een ander soort openheid, alertheid en nieuwsgierigheid in mij wakker die thuis bedolven durft te raken.’

Dit voorjaar verscheen je nieuwe LP *Vision Glitch* die wordt omschreven als het ideale gezelschap op een roadtrip. Is dat wat het leven is voor jou, een soort roadtrip?

‘Misschien wel, hoewel ik ook heel gefrustreerd kan zijn als ik niet op mijn bestemming raak. Een wederkerende droom – of is het

een nachtmerrie? – is dat ik eindeloos op weg ben en de hele tijd obstakels tegenkom. Het is een constante oefening om onderweg te zijn en die horizon verlegt zich steeds. Ik werk eraan om blij te zijn met het punt waar ik sta, net omdat ik toch wel ambitieus ben van aard. Ik hou heel erg van onderweg zijn, fysiek de hele tijd op nieuwe plekken komen. Het heeft iets romantisch, onderweg zijn met de auto, stoppen bij een tankstation. Dat is poëzie. Misschien zijn die twee kanten de rode draad van *Vision Glitch*? Ik wou luisteraars uitnodigen: kom mee op deze trip.’

Wat staat er op de planning voor de komende maanden? Hoe zie je jouw toekomst en die van Echo Beatty?

‘Ik ben twee weken op tournee in Europa als voorprogramma van de Amerikaanse band Still Corners. Met Naga Ghost gaan we nieuwe muziek maken. Voor Echo Beatty wil ik graag nog een residentie plannen om nieuwe muziek in elkaar te steken, een herontdekkingsfase zeg maar. Ik heb terug zin om te arrangeren, naar sounds te zoeken, die ontdekkingstocht aan te gaan, te knutselen en te prutsen.’ ●

Ⓜ NAAM Annelies Van Dinter – WOONPLAATS Meise – BEROEP muzikante van Echo Beatty

Groene deal, goede deal

Intussen zijn ze al met twintig, de *Green Deals* die de Vlaamse overheid opzet om onze samenleving te vergroenen. Daartoe sluit ze gedurende drie of vier jaar vrijblijvende en niet betoelaagde overeenkomsten af met verschillende partners waaronder gemeenten, provincies, ngo's en privébedrijven.

TEKST Herman Dierickx – FOTO Filip Claessens

📍 Steven Vanonckelen

Bij wie kunnen we ons oor beter te luisteren leggen dan bij Steven Vanonckelen, die tot eind augustus bij het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid werkte en de Green Deals van nabij volgde? Hij was trekker van de overeenkomsten Bedrijven en biodiversiteit (afgelopen in 2021), Natuurinclusieve parkings (opgestart in januari 2024) en Wilde bestuivers in de fruitteelt (nog op te starten).

Groene corridors

‘Zeven Green Deals zijn al afgelopen, dertien zijn in uitvoering en er staan er nog enkele in de steigers’, somt Vanonckelen op. Die van Bedrijven en biodiversiteit had onder meer als doel de wat saaie industrieterreinen om te vormen tot corridors of stapstenen naar een natuurgebied in de buurt. Uiteindelijk hebben we 135 bedrijven en organisaties geïnspireerd om 2.200 ha te vergroenen. Dat gebeurde nooit op een extreme manier, wel door de deelnemers mee te nemen in een positief, wervend verhaal.’

‘We werkten niet specifiek op bepaalde soorten of habitats, maar bijvoorbeeld wel met projecten rond ontharding, groene aanleg en beheer. Die kunnen model staan voor de latere ontwikkeling van industriegebieden. Het is bijkomende kennis die bedrijven zoals Colruyt, IKEA en Jan De Nul inspireerden. KMO's waren moeilijker te bereiken, maar

“ **We hebben 135 bedrijven en organisaties geïnspireerd om 2.200 ha te vergroenen.** ”

daar zal in de toekomst extra worden op ingezet bij de Green Deals die voor hen interessant zijn’, zo trekt hij een belangrijke les.

Nette voorkant

Natuurinclusieve parkings loopt sinds januari en heeft als doel de vele parkeerplaatsen in Vlaanderen te vergroenen zodat zich ook daar planten en dieren vestigen. Inmiddels sloten 88 bedrijven zich bij deze Green Deal aan. ‘We merken dat zij veel belang hechten

aan een nette, strakke voorkant van hun terrein. Ze zien het als een visitekaartje. Daar mag het wat strakker beheerd zijn. Dat moeten we uiteraard respecteren. Aan de achterkant van de gebouwen is nog veel mogelijk. Het is belangrijk dat men zo snel mogelijk stopt met pesticidengebruik. Een tweede stap is een meer biodiverse aanleg, zoals zorgen voor lange bloeibogen. Dan hebben de bestuivers gedurende het volledige seizoen voldoende voedsel in de vorm van veel diverse bloemsoorten. Als we bijkomend zorgen voor plekken met een kale bodem om in te nestelen en wat ruigere hoekjes om te schuilen hebben de beestjes het best naar hun zin. Korven plaatsen met honingbijen is geen goed idee, want die concurreren om het voedsel van de wilde soorten. We doen voorstellen om te zorgen voor een goede waterdoorlaatbaarheid (grasdallen), het installeren van laadpalen, enzovoort. Als we daarmee functionele, nieuwe parkings anders inrichten, hebben we een belangrijke stap in de goede richting gezet. Deze Green

6 MARKANTE FIGUREN †

Nicole Josy

Trendsetter en pionier

Geboren in Wemmel en er 76 jaar later ook overleden; zangeres Nicole Josy heeft als warme, krachtige vrouw haar hele leven lang haar stempel gedrukt op het Vlaamse muziklandschap.

TEKST Luc Vander Elst – **FOTO** Nicole op de platenhoes *Goeiemorgen morgen* (1971)

Al op jonge leeftijd koos Nicole Van Palm voor de artiestennaam Nicole Josy en ze maakte snel furore in de showbizzwereld. Ze haalde op korte tijd het niveau van Ann Christy, Marva of Liliane Saint-Pierre en had al heel wat eigen liedjes uitgebracht toen ze in 1970 Hugo Sigal ontmoette. Het onafscheidelijke duo Nicole en Hugo was geboren.

Hugo: 'We leerden elkaar kennen in 1970, trouwden op 1 december 1971. Nicole was toen één van de topvrouwen in de Belgische muziekwereld, maar ze nam de moedige beslissing haar solocarrière op te geven om samen met mij als duo te beginnen. Ze heeft zelf dat stapje terug gezet en dan kun je alleen maar vaststellen dat ze mij heel graag zag. We begonnen op te treden in 1970, ons laatste optreden was in 2016.'

Voor een volledig carrièreoverzicht is deze rubriek te kort, maar in 1971 wonnen Nicole en Hugo het muziekprogramma *Canzonissima*. Ze mochten naar het Eurovisiesongfestival met het liedje *Goeiemorgen morgen*, maar Nicole werd ziek en dat feest ging niet door. Het lied zelf werd een Vlaamse klassieker en twee jaar later konden Nicole en Hugo met *Baby, baby* dan toch naar het Eurovisiesongfestival. Tijdens het Eurovisiesongfestival dit jaar in Malmö werden ze voor het oog van de wereld gehuldigd omdat ze als eersten met hun glitterpakken zang en dans combineerden en zo een grens verlegden.

Trendsetter

Hugo: 'Ongelooflijk, hé. Spijtig dat *Colleke* dat niet meer heeft mogen meemaken. Wij hebben altijd gezegd dat we veel te vroeg

hebben deelgenomen. Met onze kostuums, onze dansspasjes, heel die omkadering... Men deed toen wat frivoool over ons, maar vandaag is de choreografie zelfs belangrijker dan het liedje. Wij waren trendsetters. Het jaar nadien won Abba, ook met glitterpakjes en lichte dansspasjes. Dat ze ons zo hebben geëerd, heeft mij heel veel plezier gedaan.'

Hoe was Nicole in het dagelijkse leven? 'Een optimist tot en met. Ze wou voortdurend goed doen voor iedereen, kon zichzelf als geen ander wegcijferen en had altijd aandacht en warmte voor iedereen. Ze was voor iedereen een hele lieve, toegewijde vrouw. Op en top professioneel ook: alles moest af zijn. Ook als duo waren wij heel toegankelijk en altijd positief. De Nicole en Hugo die je op de scène zag, waren ook de Nicole en Hugo uit het echte leven.'

Kwajongensstreken

Je bent nog altijd actief. Zij heeft jaren aan jouw zijde gestaan. Hoe voelt dat nu? 'Wat ik nu doe, dank ik aan haar. Zij heeft mij aangespoord om aan #LikeMe mee te doen, omdat ze wist dat ik dat graag zou doen. Hoewel ze toen al gezondheidsproblemen had. Nicole was altijd de eerste om kwajongensstreken uit te halen. Ze stond altijd klaar om mij iets te *flikken*. Ook op cruise zat ze nooit verlegen om een grap. Van bij het begin heb ik haar gekend als een echte kwajongen, maar wel een hele lieve kwajongen. Een lieve vrouw met wie ik een fantastisch leven heb gehad. Haar grappen brachten mensen op een bepaalde manier samen en zo creëerde ze een band.'

Nicole en Hugo traden ruim 25 jaar op cruises op en misten zo een deel van het showbizleven in Vlaanderen. In 2008 wonnen ze met 'hun' *Pastorale* de coverwedstrijd *Zo is er maar één* en stonden ze plots opnieuw aan de top in Vlaanderen. Nicole Josy kreeg drie keer de diagnose kanker en op het eind van haar leven leed ze aan de ziekte van Alzheimer. 'Ondanks de tegenslagen bleef ze altijd levensvreugde uitstralen. Het was een fantastische vrouw en ik mis haar enorm.' ●

Deals brengen we via bijeenkomsten en webinars tot bij wie erover wil horen. Communicatie met alle betrokkenen is cruciaal.'

Bloemetjes en bijtjes

Wilde bestuivers in de fruitteelt is in volle voorbereiding en zal hopelijk dit najaar van start gaan, een half jaar later dan voorzien. Dat het slecht gaat met onze wilde bijen is intussen algemeen bekend, maar wat doe je daaraan? 'Via het Proefcentrum voor fruit contacteerden we enkele belangrijke spelers in de sector. De uitgangssituatie voor veel telers is moeilijk omdat ze een hoge leninglast hebben, veel administratie moeten doen en veel uren werken om tot een verkoopbaar product te komen. We willen dus extra inzetten op advisering, begeleiding en vooral *ontzorging*', zegt Vanonckelen.

Veel fruitteelers nemen hun toevlucht tot imkers om de bloesems te bestuiven. Ze zijn niet op de hoogte dat wilde bestuivers dat werk al doen. Duizenden (!) wilde bijensoorten en zweefvliegers, dag- en nachtvlinders en zoveel andere dieren zitten al in de buurt en zijn belangrijke natuurlijke bestuivers. Bijenkorven bijplaatsen leidt tot voedselproblemen bij de wilde bijen. Het over en weer zeulen van die korven is ook nog eens gevaarlijk om ziekten en plagen van honingbijen binnen te brengen in een natuurlijk systeem van wilde soorten die elkaar in evenwicht houden.

En wat Vanonckelen zelf betreft: vanaf begin september start hij in zijn nieuwe functie als coördinator van het Nationaal Park Brabantse Wouden. 'Mijn taak zal er vooral in bestaan om een team van vijf personen aan te sturen en de samenwerking met alle partners te verzorgen. Ik kijk er erg naar uit.' ●

Beschermheiligen

Tussen Edingen en Rebecq in het westen en Tubize in het oosten ligt Saintes, een klein dorp tegen de taalgrens in een uithoek van Waals-Brabant. Zo was het niet altijd. De beschermheiligen daarentegen.

TEKST Koen Demarsin – FOTO Filip Claessens

Tijdens de Franse bezetting, die in 1795 begon, behoorde Saintes tot het departement van de Dijle, dat grotendeels overeenstemt met het zuidelijke deel van het oude graafschap Brabant. Na de Franse overheersing kwam het vanaf 1815 bij de provincie Brabant terecht, maar voor die tijd was het een dorp in het graafschap Henegouwen. Grenzen overgaan de dorpen en de mensen in de buurt van de taalgrens soms vaker dan omgekeerd en het vastleggen van die taalgrens net ten noorden van Saintes was slechts een bevestiging van de rol die de grillige loop van de elastische aardrijkskundige geschiedenis voor dit kruispunt tussen Henegouwen en Brabant had weggelegd.

Op de taalgrens

Saintes werd bij de gemeentefusies van 1977 bij het nabije Tubize gevoegd en raakte daarvoor haar gehucht Wisbecq kwijt aan het

naburige Rebecq. Met haar nieuwe hoofdgemeente had Saintes maar weinig gemeen, want Tubize was van oudsher Brabants. Geografisch keek Saintes richting Edingen in Henegouwen, terwijl Tubize zich richtte op Brussel in het noorden en Bergen in het zuiden. Recent was er ook weinig om te delen, want Saintes leefde van de landbouw, Tubize van de industrie.

In 1962 werd Saintes bij de vastlegging van de taalgrens eentalig Frans aan de Waalse kant gevoegd. Dat leverde geen noemenswaardige problemen op, want Sint-Renelde, zoals het dorp in het Nederlands heet, was veel vroeger al Waals. Hoewel dat volgens dialectkundige Johan Winckler recent was toen die zijn *Algemeen Nederduitsch en Friesch Dialecticon* in 1874 publiceerde, want tot voor kort was het dorp tweetalig met een Nederlandse tongval aan de ene kant van de Dorpsstraat en 'slecht Waals' aan de andere kant.

Renildis

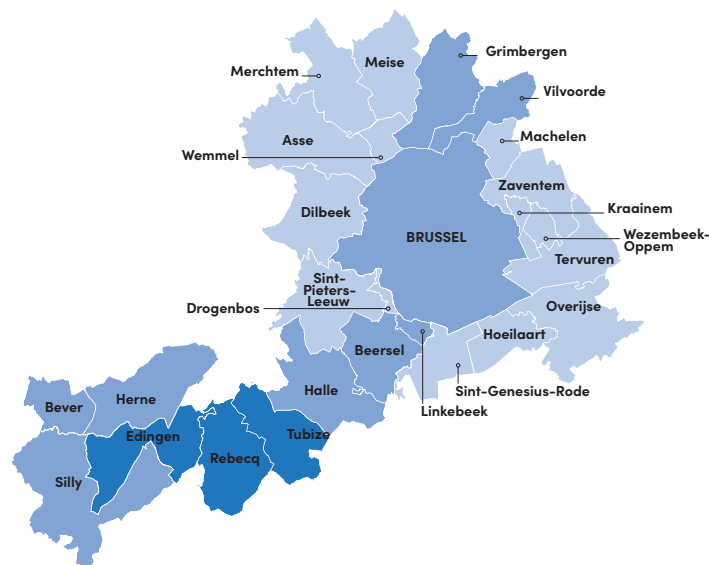
Jaarlijks op de achtste zondag na Pasen gaat de Tour de Sainte-Renelde uit in het dorp. Een praalwagen met het gebeente van de Heilige Renildis trekt dan rond in de gemeente, met in haar kielzog groepen cavaleristen uit de buurt. Na de cavalerie van Saintes volgen die van de omliggende dorpen: Bierghes/Bierk, Petit-Enghien/Letelingen en Lembeek. De ruiters uit Tubize komen op de laatste plaats. Alleen Lembeek ligt nu in Vlaanderen, haar gehucht Hondzocht schippert op de grens. De traditionele boerenfamilies zijn er meer gericht op Saintes dan op Lembeek.

Ook de windmolen kon geen kant kiezen. Het molenaarshuis ligt op Vlaams grondgebied. De molen zelf, waarvan gezegd wordt dat de Britse Lord Wellington erop klom om het slagveld van Waterloo te overschouwen, ligt op het grondgebied van Saintes. De grens volgt hier soms veeleer de logica van de gehuchten dan van de officieel getrokken grens. Tijdens de toer verwelkomen de dorpen van Bierk en Quenast Renildis en haar gevolg waarna ze de ronde van 28 km rondom Saintes verder afmaken. Zo gaat het al honderden jaren. Een fragment uit de rekeningen van de parochie van Saintes uit 1451 heeft het over een al bestaande gewoonte.

Al lijken de zwerfende grenzen rondom Saintes het dorp te kunnen verplaatsen, zolang zijn eigen beschermende grens standhoudt met de jaarlijkse rondgang van Renildis, blijft zijn integriteit gevrijwaard.

FR Les saints patrons

Situé entre Enghien et Rebecq à l'ouest et Tubize à l'est se trouve Saintes, un petit village près de la frontière linguistique dans un recoin du Brabant wallon. Ceci n'a pas toujours été le cas. Les patrons, en revanche. Alors que les frontières errantes autour de Saintes semblent pouvoir déplacer le village, son intégrité reste assurée grâce à la protection du Tour Sainte-Renelde, la procession annuelle. On a comme l'impression que cette région aux territoires mouvants et aux frontières volatiles a pu donner lieu à des saints qui parviennent à unir spirituellement ce qui ne peut l'être terrestrement: transcender sa propre frontière par la frontière protégée qu'établit le saint. Outre Renelde à Saintes, Saint-Véron fait de même à Lembeek non loin de là.

Saintes kijkt dieper terug, voorbij de talen en wisselende grenzen die haar omgeven tot de dag in het jaar 680 waarop Renildis werd vermoord. Sindsdien verrichten de resten van haar lichaam wonderen en het water uit de bron nabij Cense de Laubecq, de boerderij die ze bewoonde, heelt huid- en oogziekten. Haar naam werd het dorp – Saintes/Sint-Renelde – van een deel verheven tot het geheel. Reine; in de verkorting van haar naam klinkt een verwachting van haar helende reiniging voor de pelgrims uit het dorp en daarbuiten die haar hulp inroepen. Hinkend op twee benen tussen beschermen en afbakenen van de eigen gemeenschap enerzijds en genezen en verbinden anderzijds, het is de schijnbare tweespalt van plaatsgebonden bedevaartsoorden langs de grens en van hun heiligen wiens wonderen hun bekendheid uitdroegen tot ver buiten hun dorp of stad. Het heeft er alle schijn van dat deze streek van wisselend grondgebied en volatiele grenzen het soort heiligen heeft voortgebracht die geestelijk verenigen, wat aards niet te verenigen valt: de eigen grens overstijgen dankzij de beschermde grens die de heilige vastlegt. Naast Renildis doet de heilige Veroon hetzelfde in Lembeek vlakbij.

Sint-Veroon

Met paasmaandag verzamelen de vijf groepen uit Lembeek in het centrum van het dorp rond het gemeentehuis om daarna elk hun eigen weg te gaan. De kasdragers lopen met het reliekschrijn langs de gemeentegrenzen, telkens vergezeld van vier soldaten-

regimenten: de cavalerie, de carabinieri, de État-Major en de soldatenclub van de Congo. Ze doen dat ter ere van Sint-Veroon die, vergelijkbaar met Renildis, hier in de buurt een eenvoudige thuis vond.

Van vorstelijke komaf werd Veroon er boerenknecht in een plaatselijk pachthof. Hij boorde er een bron aan toen hij bij de kerk een stok in de grond stak. Eenvoud en welzijn door godsvrucht, het is de aardse drievuldigheid die het leven in de vroege middeleeuwen gestalte gaf. Sinds de 19e eeuw beschermt hij Lembeek tegen allerlei kwalen en onheil van buitenaf: hoofdpijn, zweren, koortsen en zelfs de invloed van de stad Halle waartoe ook Lembeek sinds de grote fusiegolf van 1977 gedwongen werd om mee samen te leven.

De militaire Veroonmars vindt met haar regimenten uitgedost in historische Belgische soldatenuniformen meer aansluiting bij de soldatenprocessies uit het gebied tussen Samber en Maas rond de streek van Charleroi en ademt daarmee een Henegouwse gehechtheid aan soldateske folklore uit. Hoewel tot de komst van de Fransen Lembeek, net als Saintes, administratief afhankelijk was van Henegouwen, behoorde Lembeek in werkelijkheid vooral zichzelf toe. Zijn grenzen dienden om zijn eigen beperkte soevereiniteit staande te houden en te beklemtonen. Nu blijft van die soevereiniteit maar weinig over, maar Lembeek staat op haar vrije geest ingebed in haar traditie, en die waart nog rond tijdens de jaarlijkse paasprocessie.

‘Hoewel we er geen sluitend bewijs voor hebben en de bronnen beperkt zijn, kunnen we veronderstellen dat de omgang van Veroon verwijst naar een veel oudere en meer primitieve indeling van parochies. Daarbij was Lembeek een soort hoofdkerk van de bedevaart naar Sint-Veroon’, zegt Lembeeks historicus Dirk Vandenplas. ‘Vandaar deed de processie die parochies aan die aanvankelijk misschien deel uitmaakten van een veel groter geheel, zoals Tubize en Clabecq. Later zijn dat aparte buurtparochies geworden. Clabecq werd dat trouwens pas in de 19e eeuw.’

Het gedeelde ritueel

De Veroonmars bakt het dorp af en beschermt haar met een schutkring. De mars bekrachtigt de eigenheid van het dorp volgens de aard der dingen uit een tijd dat religieuze grenzen de mentale grenzen ondersteunden en de kapellen onderweg de bakens vormden als grensstenen. Al lopend verdeelden de Lembekenaren de ruimte in een binnengebied – het grondgebied van het dorp – en een buitengebied. Samen opstaan, de mis volgen, onderweg zijn, paraderen, zingen en drinken – ook overmatig – al doende en delend tekent de gemeenschap zich af dankzij de vanzelfsprekendheden van het gedeelde ritueel.

Op paasmaandag gaan de Lembekenaren in het zog van Veroon rond de grenzen van het dorp. In Halle volgen ze de Heilige Maagd langs de kleine en grote omgang en de processie. Vanop de bastions beschermde ze de stad tegen de belegering door Filips

① De geneeskrachtige bron van Renildis in Saintes.

van Kleef in 1489. Ze ving de aanvallende kanonballen op in haar schoot, maar stond zelf ontvankelijk voor de bedevaarders die uit Vlaanderen, Brabant, Henegouwen en van over de Franse grens tot haar kwamen. Ook Halle was voor de Franse overheersing Henegouws. Nu ligt het in Vlaams-Brabant, net als Lembeek dat tot dan omwille van zijn strategische ligging neutraal gebied was tussen de twee.

De wortels van Renildis en Veroon reiken nog steeds diep, maar zijn fragiel. Jaarlijks gaat de processie in Saintes uit, maar de geneeskrachtige bron trekt nog weinig volk. Renildis legt zich nu vooral toe op het omringen van haar gemeenschap. Voor het genezen van kwalen bestaan er intussen andere heelmeesters, voor het vormen van een gemeenschap niet zozeer. Het risico komt ook niet meer van buitenaf, maar van binnenuit want de jaarlijkse rondgang dient niet meer om een schutkring op te werpen tegen de buitenwereld, maar wel als denkbeeldige lijn die het dorp samenhoudt, want al bleef Saintes tot diep in de 20e eeuw een landbouwdorp, vandaag is het ook een slaapgemeente met aan haar randen een snelweg, een bedrijvenpark, een uitdijende steengroeve en verkavelingen. Hoe groot wordt Saintes nog en hoe poreus is haar grens nu de nieuwe kavels de grenzen van het dorp opzoeken?

Bescherming zoeken

Ook Lembeek verandert snel en van binnen-uit. Lembekenaren trokken weg om elders werk te zoeken, nieuwe inwoners kwamen erbij. Het station van Lembeek ligt tussen dat van Tubize en Halle op de weg naar Brussel. 'Ik neem soms de trein 's morgens en dan

zie je in het station een hele massa mensen op de trein staan te wachten. Hier en daar ken je nog iemand om een praatje mee te slaan, maar het overgrote deel ken je niet', zegt Vandenplas, 'terwijl ik vroeger iedereen kende, van huis tot huis. Nu ken ik die mensen niet meer en zij kennen mij niet. En ik zie die mensen niet. Ze nemen geen deel aan de Paasfeesten hier in Lembeek. Ja, wat doet dat met een dorp? Wij hebben nog het

“ De wortels van Renildis en Veroon reiken nog steeds diep, maar zijn fragiel geworden. In plaats van te beschermen, zoeken de heiligen zelf bescherming.

geluk dat wij een heel sterk verenigingsleven hebben dat nog altijd welvarend en bloeiend is, maar die nieuwe mensen bereik je niet.'

In Lembeek leeft de processie nog wat langer door dan elders, maar voor hoe lang nog? Nog steeds brengt ze veel volk op de been en nog steeds zakken voormalige bewoners af om jaarlijks hun afkomst te gedenken, maar wat met de nieuwe bewoners? Zonder de diepte van de wortels voelen zij niet noodzakelijk diezelfde band met een rondgang die voor hen soms meer als een maskerade van ingewijden overkomt. Wat verbindend is voor het oude Lembeek kan verwijdering betekenen voor het nieuwe Lembeek. Veroon zal dus ook uit een ander vaatje moeten tappen, wil hij het nieuwe Lembeek verbinden met het oude.

Bindmiddel

Van zodra we erkenning en bescherming

zoeken voor ogenschijnlijk banale vanzelfsprekendheden, dan is de vanzelfsprekendheid intussen verdwenen. Renildis en Veroon boden bescherming aan hun dorpen toen hun integriteit niet verzekerd was. Nu zoeken ze zelf bescherming. De Tour de Sainte Renelde is sinds 2005 opgenomen als 'Chef-d'œuvre du Patrimoine oral et immatériel de la Fédération Wallonie-Bruxelles'. De Veroonmars uit Lembeek staat langs Vlaamse kant geregistreerd als element op de 'Inventaris Vlaanderen van het Immaterieel Cultureel Erfgoed'. De rollen zijn gekeerd. De omringende gemeenschappen behoeden nu hun heiligen in plaats van andersom, ieder langs hun kant van de grens.

Veroon deed onlangs nog eens wat hij vroeger vaker deed – bindmiddel en beschermer zijn in onzekere tijden – toen tijdens de coronapandemie de onzekerheid een uitweg zocht en voor de Lembekenaren de rand van hun dorp ook de beperkende grens van hun wereld werd, toiden de bewoners hun huizen met vlaggen ter ere van Veroon en riepen ze nogmaals de bescherming af van hun Heilige opdat de plaag ook dit keer aan hun deur voorbij zou trekken. Intussen steekt de Veroonmars nog elk jaar de taalgrens over naar Clabecq en trekt de cavalerie van Lembeek nog jaarlijks naar Saintes voor de Tour de Sainte Renelde. ●

Dank aan Luc Delporte, conservator van het Musée de la Porte in Tubize, die me van de nodige historische inzichten voorzag over de geschiedenis van Saintes en Tubize.

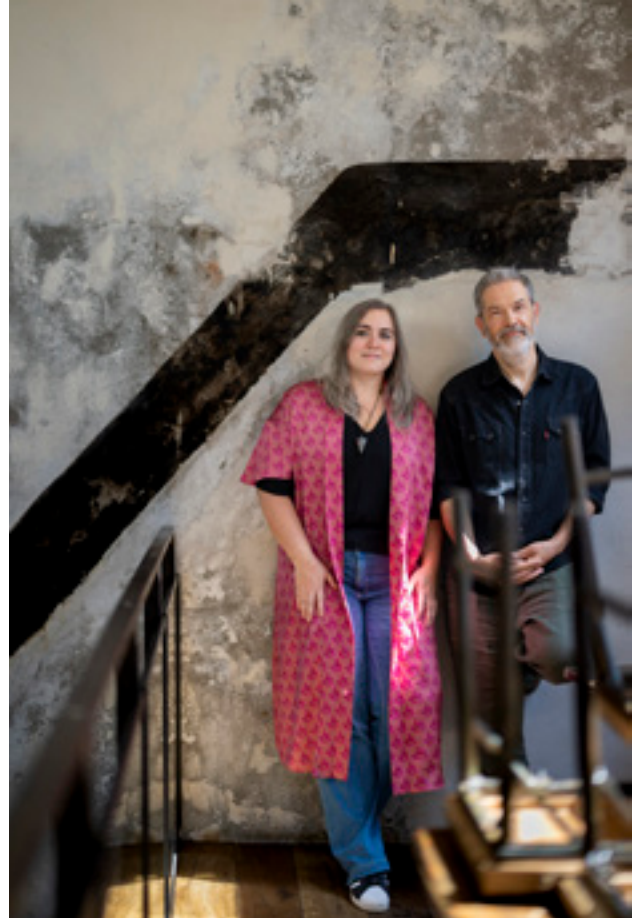
Dank aan Dirk Vandenplas, historicus en heemkundige uit Lembeek voor de achtergrondinformatie over Lembeek.

Theatermaker Fien Leysen
in de voetsporen van haar vader

Roadtrip naar Alabama

In 1978 maakte de in 2014 overleden BRT-journalist Kris Leysen een reportage in het stadje Birmingham in Alabama. Vijfenvestig jaar later reisde zijn dochter Fien in zijn voetsporen, om samen met muzikant Steven De bruyn op de theaterscene verslag te doen in het theaterstuk *Alabama*.

TEKST Michaël Bellon - FOTO Filip Claessens

Fien Leysen maakte eerder theaterstukken als *Wat (Niet) Weg Is*, *Wie We Zijn* en *Numi Yaldati*, waarin ze video, performance, tekst en installaties combineert. 'Ik maak altijd voorstellingen die van een persoonlijk verhaal vertrekken,' vertelt Leysen. Het persoonlijke aspect in *Alabama* heeft alles te maken met haar vader Kris Leysen, die jarenlang voor de openbare omroep werkte, daar onder meer het programma *Hemel en aarde* presenteerde en kinderprogramma's zoals *Liegebeest* en *Tienerklanken* produceerde.

Trage televisie

'Voor dit stuk ben ik vertrokken van de videoreportage *Amerika in alle staten*, die mijn vader ooit maakte. Tijdens een reis van zes weken maakte hij een reportage over een jeugdvoorstelling van theatermaakster Eva Bal met een hele jonge Josse de Pauw in de hoofdrol tijdens een kunstenfestival in Birmingham Alabama, dat dat jaar in het teken van België stond. Omdat ze daar dan toch waren, maakte hij ook nog een reportage over studenten die via een uitwisselingsprogramma in Amerika studeerden. Internet bestond nog niet, en het was de bedoeling om te tonen hoe studeren in de Verenigde Staten eraan toe ging. Die reportage is heel trage televisie, met veel beelden die door de voorruit van de auto werden gefilmd. Ik wilde die trip opnieuw maken en de plekken en mensen van toen opnieuw opzoeken. Vooral omdat mijn vader altijd vertelde dat hij daar op de eerste avond werd tegengehouden door de lokale sheriff. Die zag al dat cameramateriaal in de auto liggen en vroeg wat mijn vader er kwam doen.

Na de uitleg van mijn vader zou de sheriff hem *deputy sheriff* hebben gemaakt omdat anders niemand het zou vertrouwen om hem binnen te laten of met hem te praten. Mijn vader beweerde dus dat hij hulp-sheriff was in *Alabama*, en ik heb mij mijn hele leven afgevraagd of dat waar was, of een overdreven cowboyverhaal.'

Op zoek naar vaders verhaal

Alabama reconstrueert de twee roadtrips van vader en dochter met videobeelden, en wordt zo ook een zoektocht van Fien Leysen naar haar overleden vader en hoe die als journalist te werk ging. 'Het is een poging om een soort leermeester te vinden in mijn vader. Ik heb lang gedacht dat ik iets helemaal anders deed dan hij, omdat hij voor televisie werkte en ik voor het theater, maar een van de conclusies uit de voorstelling is dat wat we doen toch heel hard op elkaar lijkt. En dat we het daar nooit over hebben gehad. Sommige van zijn journalistieke keuzes zouden niet de mijne zijn geweest. In tegenstelling tot mijn vader die al snel ergens voorbijreed, probeer ik net overal te stoppen en met veel mensen te praten. Natuurlijk blijven dan nog heel wat vragen over toen onbeantwoord. Maar op de vraag of hij daar al dan niet hulpsheriff is geweest, geef ik absoluut een antwoord.'

Live-muziek

Leysen maakte *Alabama* voor theatergezelschap Berlin, dat al veel theaterstukken over bijzondere steden en plekken maakte. Birmingham, Alabama is een stad van 200.000 inwoners waar Martin Luther King in 1963 even in de gevangenis zat. Maar

Leysen zag dat de tijd er zijn werk heeft gedaan. 'Het was heel verwarrend om er rond te lopen. Op de beelden van mijn vader zie je een bruisende binnenstad met overal mensen. Wij hebben lang gezocht naar dat centrum, maar het is gewoon helemaal weg. Je ziet vooral bedrijven, banken en auto's die passeren. Ik praatte met mensen die de stad nu vergelijken met 45 jaar geleden. We raken aan thema's als racisme, armoede en de American Dream, en ik denk dat mijn teleurstelling over die al bij al confronterende en deprimerende plek wel naar boven komt. Toch maken we geen portret van de stad, want die is te complex om in één stuk te vatten.'

De huidige staat van de stad staat daarmee wat in contrast met de mooie live-muziek die multi-instrumentalist en blues- en jazzman Steven De bruyn speelt. 'Ik wilde deze voorstelling al heel lang maken en wanneer ik de beelden van Alabama zag, kon ik me daarbij niks anders voorstellen dan de muziek van Steven. Hij heeft alle muziek speciaal voor de voorstelling gecomponeerd en staat ook mee op de scène. Ons decor lijkt een soort café. In Amerika had elk café waar we binnen kwamen namelijk minstens zes of zeven televisieschermen. De hele tijd al die prikkels is vreselijk, maar zo'n setting is voor ons wel functioneel om de beelden te tonen waarmee we ons verhaal vertellen.' ●

WO - 25 SEP - 20.30

Alabama

BERLIN/ Fien Leysen & Steven De bruyn

in coproductie met theater arsenaal

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Wordt Gemeentefonds herverdeeld?

📍 Halle

Het is uitkijken naar het nieuwe Vlaamse regeerakkoord om te weten of er eindelijk een herziening komt van de verdeling van de 3,5 miljard euro waarmee Vlaanderen via het Gemeentefonds lokale besturen jaarlijks ondersteunt. Vanuit Halle-Vilvoorde komt al jaren de vraag naar meer middelen uit dit fonds.

TEKST Luc Vanheerentals - FOTO Filip Claessens

Het Gemeentefonds is de belangrijkste vorm van Vlaamse financiering van lokale besturen. Voor 2023 wordt die in totaal op 4,3 miljoen euro geraamd. Vooral vanuit Halle-Vilvoorde weerklinkt al bijna twee decennia de roep voor meer middelen uit het fonds. In mei maakte het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing de resultaten bekend van een studie in opdracht van toenmalig Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Gwendolyn Rutten (Open VLD), waarin maar liefst 27 scenario's tot hervorming van het fonds werden onderzocht. In 23 scenario's zou het 'Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel', bestaande uit dertien gemeenten die grenzen aan de hoofdstad, erop vooruitgaan. Asse en Vilvoorde zitten er niet bij omdat die tot

'kleinstedelijk gebied' worden gerekend. In het beste scenario krijgen de betrokken gemeenten jaarlijks liefst 107,9 miljoen euro meer.

Verstedelijkingsdruk

In hun memorandum voor de voorbije parlementsverkiezingen vroegen de burgemeesters van Halle-Vilvoorde de erkenning als *Vlaamse Randregio*. Dit moet bij de verdeling van het Gemeentefonds naar analogie met de kustgemeenten, via de zogenaamde voorafnames, de regio ettelijke miljoenen euro extra opleveren. De burgemeesters wezen hierbij 'op de enorme maatschappelijke uitdagingen als gevolg van de uitzonderlijke verstedelijkingsdruk in Halle-Vilvoorde'.

In de voorbije kiescampagne was het vooral cd&v die aandrong op een herziening van de verdelingscriteria. De partij wees hierbij op de ontzettend grote verschillen tussen wat steden en gemeenten ontvangen en het feit dat de huidige verdelingscriteria, die twintig jaar geleden werden ingevoerd, niet meer aangepast zijn aan de gewijzigde noden en behoeften. Uit de nieuwe studie blijkt dat 6 van de 11 gemeenten die per inwoner het minst ontvangen uit het fonds zich in Vlaamse Rand situeren. Terwijl Sint-Genesius-Rode bijvoorbeeld 139 euro per inwoner krijgt, is dat in Antwerpen 1.506 euro.

Verdelingscriteria

59 procent van het Gemeentefonds wordt momenteel verdeeld op basis van objectieve parameters zoals centrumfunctie, fiscale draagkracht, open ruime en sociale criteria. De resterende 41 procent – 30 procent van dit bedrag is voor Antwerpen en Gent – komt via voorafnames toe aan de centrumsteden, provinciesteden en kustgemeenten. Instellingen zoals het Grondwettelijk Hof en de Raad van State lieten zich de afgelopen jaren negatief uit over deze verdelingscriteria.

Vooral het feit dat de voorafnames al 20 jaar niet meer geactualiseerd werden, moet het daarbij ontgelden. In een reactie op de studie van het Steunpunt pleitte ook minister Rutten, tevens burgemeester van Aarschot, er in het Vlaams parlement voor om de middelen van de voorafnames te verdelen op basis van objectieve criteria. 'Ik kan niet uitleggen

Er werden 27 scenario's onderzocht om de middelen uit het Gemeentefonds anders te verdelen.

waarom Roeselare een centrumstad is en Vilvoorde niet', stelde ze. Daarnaast moeten ook de lokale noden worden geactualiseerd. 'De Vlaamse Rand bijvoorbeeld ziet er momenteel helemaal anders uit dan twintig jaar geleden', aldus Rutten.

27 scenario's

In de studie werden 27 scenario's onderzocht om de middelen uit het fonds anders te verdelen. In de eerste elf simulaties werden de specifieke criteria die gehanteerd worden binnen een van de vijf pijlers – voorafnames, centrumfuncties, sociale criteria, fiscale draagkracht en open ruimte – gewijzigd, maar bleef het gewicht van elke pijler binnen de verdeling ongewijzigd. In tien andere simulaties werden de onderlinge verhoudingen wel gewijzigd. Wat is bijvoorbeeld het resultaat als de voorafnames geschrapt worden en men dit bedrag proportioneel verdeelt over de andere pijlers? Tot slot werd onderzocht wat het effect is van de

integratie van andere werkingsmiddelen zoals stedenfonds, plattelandfonds,... in het Gemeentefonds en er gewerkt zou worden met een totaal andere benadering: per inwoner een basisbedrag toekennen gebaseerd op de VRIND-cluster (van platteland tot grootstedelijk) waartoe een gemeente behoort. Telkens werd ook berekend hoeveel de verliezers zouden gecompenseerd moeten worden om hun huidige toelage te behouden. In het slechtste geval loopt dit bedrag op tot bijna 800 miljoen euro.

Wat betekent dit voor de Rand?

Zoals gemeld gaan de dertien randgemeenten er in 23 van de 27 scenario's financieel op vooruit. De winst varieert van 1,85 tot 362,1 euro per inwoner (of een totale meeropbrengst van 552.000 tot 107,9 miljoen euro). In het eerste geval gaat het om de simulatie waarbij de voorafnames vervangen worden door een vast bedrag per inwoner naargelang het gebied waarin de gemeente zich volgens de VRIND-typologie situeert. In het tweede geval (waarin de grootste winst geboekt wordt) wordt het budget voorafnames vervangen door het luik centrumfuncties waarbij rekening wordt gehouden met het aantal tewerkgestelden, het inwonersaantal, leerlingenaantal, ziekenhuis-, sport- en cultuurinfrastructuur en dergelijke. In de drie scenario's waarbij de Randregio geld verliest gaat het om kleine bedragen variërend van 0,70 (207.000 euro) tot 6,19 euro (1,8 miljoen euro) per inwoner. •

Het rapport kan je vinden op www.steunpuntbestuurlijkevernieuwing.be

Zeg dan niets

Naast de vele traantjes van geluk of teleurstelling moet de zin 'ik heb er geen woorden voor' de meest uitgesproken zin van deze zomer zijn geweest, met dank aan de Olympische Spelen. Ik geef toe: ook de volkverteller heeft een traantje weggepinkt bij al die mooie en soms vreemde sporten zoals bijvoorbeeld het schoonspringen van een wipplank van tien meter hoog en nog recht in het water terecht komen, of zo ook bijvoorbeeld bij de bronzen medaille van Sarah Chaâri. Nu ken ik niets van taekwondo, maar vond ik haar aardig zwaaien met die benen, en voor én na haar beslissende kamp zei ze op een heel aardse manier zinnige dingen. Gelukkig riep de commentator nog tijdens de uitzending dat ze gewonnen had, anders was ik nu nog aan het supporteren.

'Dit doet pijn', was als uitspraak een goede tweede. Zeker in het Belgische kamp, waar er naar het einde toe blijkbaar op de vierde plaats werd gemikt. Ik heb genoten van de Belgian Cats, van hun basket, hun vechtlust, hun veerkracht, vooral in die match dat ze zo goed konden tellen, maar in een verre echo hoorde ik in mijn oorschelpen ook mijn vroegere basketcoach brullen 'Afmaken, die zaak'. Of: 'Kill that guy', in een moment dat hij dacht dat niemand in de zaal zijn Engels zou verstaan. Mijn ploeg eindigde ook vaak op de vierde plaats.

De vragen van de sportjournalisten inspireerden de atleten ongetwijfeld tot dergelijke gevleugelde clichéantwoorden, alsof het een geheim complot was. (*fluisterend*) 'Zullen we eens origineel uit de hoek komen en een keer vragen hoe hij of zij zich voelt na zo'n bovenmenselijke inspanning?' Zo spraken de journalisten collectief af. *Hihi*. Maar zeg nu zelf: als je na vier jaar zwoegen op wedstrijd en training, en net nadat je je hersenen en spieren te pletter hebt gelopen, gezwommen of gesprongen in een Olympische inspanning voor de tiende keer de vraag krijgt 'Wat voel je nu?', geloof me, dan heb je zin om niets te zeggen. En toch zegt iedereen 'Ik heb er geen woorden voor'. Maar als je er geen woorden voor hebt, waarom zeg je dan iets? Zeg dan niets. •

TEKST Geert Selleslach

Gravelen tijdens Gordel

Op zondag 1 september kan je wandelen en fietsen tijdens de Gordel. Fietsers kunnen ook in peloton rijden of de Gravelroute uitproberen. Kwestie van al eens te oefenen voor het WK Gravel in oktober.

TEKST Michaël Bellon - FOTO Filip Claessens

Op 5 en 6 oktober wordt tussen Halle en Leuven het wereldkampioenschap Gravelbike voor profs gereden. Ook wielertoeristen kunnen dan hun eigen WK Gravel rijden, goed voor 136 km veelal onverharde wegen door het hart van het Nationaal Park Brabantse Wouden, of een korter parcours van 80 km langs Huldenberg, Tervuren en Meerdaalwoud richting Leuven. Wie een voorproefje wil, kan een maand eerder terecht op de Gordel, die *gravelt* over de mooiste grindwegen van de groene Rand.

Rijden op grind

Wie veel weet over het steeds populairdere *gravelbiken* is Bram Caignau van Flanders Classics, partner van de Gordel en organisator van voorjaarsklassiekers zoals de Omloop Het Nieuwsblad en de Ronde van Vlaanderen, en evenementen voor wielertoeristen. Zoals de *cyclo's* voor amateurs die verbonden zijn aan die grote klassiekers, of de 1.000 km van Kom op tegen kanker. Sinds 2018 is Flanders Classics ook partner van de Gordel, dat veel meer is dan een fietsevenement, en dat qua fietsaanbod ook blijft vernieuwen.

Volgens Caignau is de Rand rond Brussel

heel geschikt voor een avontuurlijk gravelparcours. 'Gravelbiken is fietsen op een andere ondergrond dan geasfalteerde wegen. Een gravelfiets ziet eruit als een gewone racefiets, maar heeft wat bredere banden die geschikt zijn voor die onverharde wegen. In de Verenigde Staten werden rond 2005 de eerste grote gravel-evenementen georganiseerd. Bij ons in Vlaanderen bestond het ook al voor corona, maar toen iedereen tijdens covid op zoek ging naar hobby's in de natuur, is het geboombd. Het draait om het verkennen van mooie parcours in de natuur. Dat gaat natuurlijk hand in hand met natuurbehoud. Om dat evenwicht te bewaren, werken wij samen met het Agentschap Bos en Natuur.'

Bij deze groeiende tak van het wielrennen hoort een commercieel aantrekkelijke markt voor nieuwe fietsen naast de klassieke racefiets en de mountainbike, en ondertussen is gravelbiken ook een serieuze topsport. 'Het oorspronkelijke recreatieve gravelbiken draait om het rebelse off road gevoel, dat wat afstand neemt van de klassieke wielersport. Het is een andere manier van fietsen voor de liefhebber. In Vlaanderen

hebben we dan wel geen zware afdalingen of zotte *singletracks*, maar met een gravelbike wordt eigenlijk elke boerenbaan leuk en uitdagend om te doen. Wie nog niet over een gravelfiets beschikt, kan het gravelparcours tijdens de Gordel trouwens met een mountainbike fietsen.'

Gordel peloton met wegkapitein

Wie het toch liever bij de racefiets houdt, kan op de Gordel kiezen voor de individuele klassieker van de 100 km, of kan in Dilbeek aansluiten bij één van de Gordel pelotons die een parcours van 125 km tegen gemiddeld 24, 27 of 30 km/uur afwerken. Dat gebeurt onder begeleiding van ervaren wegkapiteins die het tempo aangeven en de groep samenhouden. Eén van die wegkapiteins is Tom Vandenhoute, zelf een ex-prof en de zoon van Touretappe- en Gent-Wevelgem-winnaar Ferdi Vandenhoute.

Vandenhoute werkt bij de Vlaamse Wielerschool, die in heel Vlaanderen trainingen organiseert voor jeugdige coureurs van verschillende niveaus. Voor de visibiliteit van de organisatie en wat financiële inkomsten levert de Vlaamse Wielerschool ook

9 POLITIEKE TONGEN

Wetstraat - Kerkstraat

wegkapiteins voor wielerevenementen, waaronder de Gordel.

Wat is bij die groepstochten de functie van zo'n wegkapitein? Vandenhoute: 'Eerst en vooral een gelijkmatig tempo aangeven en af en toe de snelheid wat drukken of optrekken. Om een gemiddelde snelheid van 24 km/uur te rijden moet je soms 30 per uur rijden om bergop ook even 12 per uur te rijden. Zeker tijdens de Gordel, waar je veel klimt en daalt, en waar je met diverse groepen zit, is dat een aandachtspunt. Daarnaast moet iedereen volgens de wet ook netjes twee aan twee aan de rechterkant van de weg rijden. Verder kijken we voortdurend of alles veilig verloopt, dat de bandenspanningen in orde zijn en of iedereen goed op de fiets zit. Renners met een lekke band moeten snel worden geholpen, want een peloton van honderd man kan je niet te lang laten wachten.' In groep aankomen, is dan ook een beetje een eenzaak. 'Mensen die even in moeilijkheden zitten, geven we een duwtje in de rug om iedereen aan de aankomst te krijgen.' ●

📍 De Gordel vindt plaats op zondag 1 september in Huizingen en Dilbeek, waar je onder meer kan wandelen, fietsen en genieten van animatie en optredens. Vanuit focusgemeente Dilbeek vertrek je voor een gravelrit van 62 of 95 km, of met een Gordel Peloton dat 125 km op de weg aflegt. www.degordel.be

Op 5 en 6 oktober vinden de 2024 Bolero UCI Gravel World Championships plaats met start in Halle en aankomst in Leuven. gravelchampionshipsflanders.com

Vliegroutes opnieuw gecontesteerd

- De Vlaamse regering heeft op 2 augustus de procedure gestart om een belangenconflict in te roepen ten aanzien van de instructie waarmee federaal minister van Mobiliteit Georges Gilkinet (Ecolo) enkele dagen voor de verkiezingen van juni DHL verbod om nog langer **nachtvluchten** uit te voeren met de Boeing 777. De kleinere Airbus A300, die DHL om die reden 's nachts moet inzetten, is volgens Vlaams minister Ben Weyts (N-VA) echter luidruchtiger. Het inroepen van een belangenconflict schorst de instructie op.
- De Vlaamse regering startte eerder ook een procedure voor het Hof van Beroep om van de federale regering dwangsommen van 100.000 euro per dag te eisen zolang die de **vliegroutes** niet aanpast. Een Brusselse rechtbank beval in februari de federale regering dat binnen de zes maanden te doen, maar deze maakt daar geen werk van. De navigatieprocedures die in oktober 2023 werden ingevoerd, blijken nadelig voor de Noordrand. Een andere rechter kende enkele Noordrandgemeenten om die reden al dwangsommen van 50.000 euro per week toe.
- 13 milieuorganisaties en bewonersverenigingen vechten voor de Raad voor Verguningsbetwistingen de omgevingsvergunning aan die Vlaams minister Zuhair Demir (N-VA) eind maart verleende aan **Brussels Airport**. Volgens hen zijn de voorwaarden in de vergunning onvoldoende om de gezondheid van de omwonenden te beschermen en de impact op het klimaat en de omgeving te beperken. Een dergelijke procedure is niet opschortend.
- Vlaams minister Ben Weyts (N-VA) steunt met 5 miljoen euro uit het **Randfonds** randgemeenten financieel en inhoudelijk om aan de slag te gaan met de mogelijkheden die het decreet Wonen in Eigen Streek (WIES) biedt. Lokale besturen kunnen hiermee kavels of woningen voorbehouden voor minder kapitaalcrachtige mensen die een band hebben met de gemeente. Een WIES-gemeente kan hierbij onder bepaalde voorwaarden voor maximum 50 procent tussenkomen in de grondaankoop. Sint-Pieters-Leeuw onderzoekt een dergelijk project op de ACV-site in Ruisbroek. Vastgoedvennootschap Fremoluc en de Franstalige organisatie Association de promotion des Droits Humains et des Minorités kondigden in april aan naar het Grondwettelijk Hof te stappen tegen dit decreet.
- De Vlaamse Milieumaatschappij heeft langs de Woluwelaan in Zaventem, ter hoogte van de Frans Smoldersstraat in deelgemeente Sint-Stevens-Woluwe, samen met het gemeentebestuur en een consortium van lokale partners het gloednieuwe **park Woluwedal** gecreëerd. Het betreft een robuuste vallei van 5,5 ha met ruimte voor natte natuur, bos en recreatie. De Woluwe werd hierbij opengelegd en verbreed.
- Bij de verkiezingen in juni zijn de Franstalige **kiesbrieven** in de facilititeitengemeenten zonder problemen verstuurd. Dat melden de burgemeesters aan Belga. Zich baserend op arresten van de Raad van State moeten Franstaligen volgens hen slechts één keer om de vier jaar melden dat ze officiële overheidsdocumenten in hun taal willen ontvangen. De gemeenten hebben hen hiertoe opgenomen in een register. De Vlaamse regering is het daarmee niet eens, maar tot confrontaties zoals in het verleden kwam het dit keer niet. ●

TEKST Luc Vanheerentals - FOTO Filip Claessens

📍 Mathis Saeys

Vijfde Taalbarometer Brussel

Frans meest gekend, Nederlands gaat vooruit

In onze hoofdstad worden anno 2024 maar liefst 104 talen gesproken. Die taaldiversiteit mag niet verwonderen als je weet dat er in Brussel meer dan 180 verschillende nationaliteiten samenleven.

TEKST Tina Deneyer – FOTO Filip Claessens

Wie welke taal, waar, wanneer en met wie spreekt, onderzoekt het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) van de VUB al een kwarteeuw lang elke vijf jaar. De vijfde Taalbarometer over Brussel is intussen een feit. We haalden er vijf opmerkelijke vaststellingen uit.

1. Er wordt meer én beter Nederlands gesproken

De positie van het Nederlands in Brussel is er, na een flinke dip zes jaar geleden, weer op vooruitgegaan. Tien jaar geleden beheerste 23 procent van de Brusselaars het Nederlands goed tot uitstekend. In 2018 zakte dat naar

16,3 procent. De recentste Taalbarometer laat opnieuw 22,3 procent optekenen. Er wordt dus opnieuw meer Nederlands gesproken en ook relatief beter Nederlands', zegt Mathis Saeys die het BRIO-onderzoek leidde. 'Veel heeft te maken met een groeiende groep jonge Vlamingen die naar Brussel verhuist, aangetrokken door het dynamische stadsleven. Zij brengen het Nederlands mee. Tegelijk zorgt het succes van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel ervoor dat het Nederlands zijn positie versterkt en dat het niveau van de kennis ervan ook beter wordt.'

2. Het Frans blijft terrein verliezen

Het Frans blijft de meest gekende taal in onze hoofdstad, maar de kennis ervan is de voorbije twintig jaar fors gedaald. Ten tijde van de eerste Taalbarometer rond de eeuwwisseling kende meer dan 95 procent van de Brusselaars Frans. Nu is dat nog 81 procent. 'Bijna 1 op de 5 Brusselaars spreekt dus geen Frans meer', stelt Saeys vast. 'Het Engels wint dan weer terrein. Bijna 47 procent van de Brusselaars beheerst die taal. Het Engels is vooral een schooltaal, die ook belangrijk is voor de arbeidsmarkt. Ze blijft het populairst bij de jongste generatie Brusselaars. De groeiende taaldiversiteit van Brussel heeft dus een duidelijk effect. Dat zie je ook in de evoluties in de top 10 van de meest gesproken talen. Het Roemeens staat sinds 2018 op plaats 10. Het Turks doet zijn herintrede op plaats 9.'

3. 1 op 10 Brusselaars spreekt geen Engels, Frans of Nederlands

Het aantal Brusselaars dat geen Nederlands, Frans of Engels spreekt, neemt toe. Volgens de Taalbarometer is 1 op de 10 inwoners van Brussel geen van die drie zogenoemde contacttalen machtig. 'En dat is wellicht nog een onderschatting. De kennis van die contacttalen is nochtans erg belangrijk', merkt Saeys op. 'Voor wie geen Engels, Frans of Nederlands spreekt, wordt het moeilijk om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Het gaat voornamelijk om Brusselaars van middelbare leeftijd die korter geschoold zijn en een niet-Europese herkomst hebben. Bij hen is er sprake van een *taalcompetentie-kloof* wanneer ze in Brussel aankomen. Toch

kunnen ze vaak rekenen op een volledig sociaal netwerk. Denk maar aan de Bulgaarse gemeenschap rond de Haachtsesteenweg in Schaarbeek. Ze vinden er hun eigen winkels, cafés en ook een job. Al zullen wat dat laatste betreft de mogelijkheden beperkt zijn. Wie een of meerdere contacttalen kent, zal voor veel meer functies in aanmerking komen in Brussel. Ook wat de publieke dienstverlening betreft, zullen ze grote drempels ervaren.'

4. Jongeren die in Brussel Franstalig onderwijs volgen, kennen amper Nederlands

Het Franstalig onderwijs levert amper Nederlandkundigen af. Van de jonge Brusselaars die schoolliepen in het Franstalig onderwijs zegt nog geen 7 procent goed Nederlands te spreken. 'Dat is echt schrijnend. En dat cijfer gaat elke Taalbarometer nog verder achteruit. Ook al mag je dat niet als een absoluut gegeven zien, toch toont het aan dat het niveau taallessen Nederlands in het Franstalig onderwijs een groot pijnpunt is. Zeker als je het cijfer naast dat van de kennis van het Frans legt van jongeren die in het Brussels Nederlandstalig onderwijs naar school gingen. Daarvan beheerst zowat 8 op de 10 het Frans goed tot uitstekend.' Brusselse jongeren die na een schoolloopbaan in het Franstalig onderwijs het Nederlands niet machtig zijn, kunnen tijdens

hun zoektocht naar een job moeilijkheden ervaren. 'Brussel en de Vlaamse Rand zijn bijvoorbeeld economisch nauw verbonden. Geen Nederlands spreken kan echt een handicap betekenen wanneer je in de Vlaamse Rand een job wil.'

5. Het Brusselse verenigingsleven is een belangrijke katalysator voor het Nederlands

Met het Nederlandstalige verenigingsleven heeft Brussel een belangrijk instrument in handen om het Nederlands door te geven. 'Het Brusselse verenigingsleven vervult een duidelijke maatschappelijke rol als een plek waar mensen met verschillende thuistaalachtergronden mekaar kunnen ontmoeten', vindt Saeys. 'In 75 procent van de Nederlandstalige verenigingen is de voertaal uitsluitend Nederlands. In de andere gevallen gaat het om een combinatie van Nederlands, Frans en Engels. Het verenigingsleven biedt dus een mooie opstap naar het Nederlands voor veel niet-Nederlandstaligen. En het is tegelijk een hefboom tot gemeenschapsvorming. Het belang van dat verenigingsleven mag je zeker doortrekken naar de Vlaamse Rand. Ook daar biedt het enorm veel kansen om jong en ouder in contact te brengen met het Nederlands.' Meer precieze cijfers over de Rand volgen eind dit jaar in de Taalbarometer over de Vlaamse Rand. ●

FR Le néerlandais à la hausse

Pas moins de 104 langues sont parlées dans notre capitale en 2024. Cette diversité linguistique n'est pas surprenante si l'on sait que plus de 180 nationalités différentes cohabitent à Bruxelles. Le Centre d'information, de documentation et de recherche de Bruxelles (BRIO) de la VUB enquête tous les cinq ans depuis un quart de siècle sur la question de savoir qui parle quelle langue, où, quand et avec qui.

Le cinquième Baromètre des langues à Bruxelles vient d'être publié. Il en ressort cinq constats remarquables :

1. Le néerlandais est de plus en plus et de mieux en mieux parlé.
2. Le français continue à perdre du terrain.
3. 1 Bruxellois sur 10 ne parle ni l'anglais, ni le français, ni le néerlandais.
4. Les jeunes de l'enseignement francophone à Bruxelles ne connaissent pratiquement pas le néerlandais.
5. La vie associative bruxelloise est un catalyseur important pour le néerlandais.

Tuinprincipe 7

September is dé maand om wilde bloemen te zaaien. Het kan gaan om een bloemenweide, of een border waar insecten zich tegoed doen aan de vele planten die voor hen een gedekte tafel vormen. Tot een tiental jaar geleden was het een goed idee om ook in de lente te zaaien, maar de jongste tijd zien we dat er dan altijd wel problemen opduiken. Of het is te koud, te nat, te warm of te droog, en dan moet je in de vroege herfst toch herbeginnen.

De bodem heel licht oprakelen, inzaaien en dichtrollen is de beste optie. Je moet natuurlijk wel kiezen voor het juiste mengsel, en dat gaat samen met de bodemtypering. Je zaait nu eenmaal andere soorten in pure zandgrond dan in zware zandleem- of leemgrond. *Ken je bodem* is dus een belangrijk element voor je er aan begint. Zaaien doe je best een paar dagen voor het gaat regenen. Als dat goed zit, hoef je nooit meer water te geven want met de winter die er over heen gaat, zit het automatisch goed op dat vlak. Eens gezaaid laat je de opkomende vegetatie met rust tot juni van het jaar erop. Dan kan je een eerste keer maaien en afvoeren. De tweede maaibeurt volgt in oktober.

Als je je daar goed op concentreert, leeft de buurt op van de vele insecten die nectar en stuifmeel komen halen. Daarvan is er overal te weinig, dus als je helpt om daar wat aan te doen, is dat een goede zaak voor de plaatselijke natuur. Of het dan gaat om grote of kleine oppervlakken maakt niet zoveel uit, want elke vierkante meter telt. Maar als je veel plaats hebt, is een grote bloemenweide natuurlijk interessanter dan een kleine, dat spreekt voor zich.

Een bloemenweide zaaien doe je voor de wilde bijen, vlinders, zweefvliegen en dergelijke. Het is geenszins de bedoeling om er een bijenkorf bij te plaatsen want dan is de concurrentie voor de wilde soorten veel te groot en blijven die letterlijk en figuurlijk op hun honger. ●

TEKST Herman Dierickx

Verjaardagsfeestje met roots

Op 23 september blaast Bruce Springsteen 75 kaarsen uit. Dat wordt gevierd van Asbury Park, New Jersey tot Wolvertem, Meise. Ook Vlaamse rockers pakken in Vilvoorde uit met een eerbetoon aan The Boss, die begin juli met zijn E Street Band nog te gast was in Werchter.

TEKST Tom Peeters – FOTO Danny Clinch

Bruce Frederick Joseph Springsteen werd op 23 september 1949 geboren in Long Branch, New Jersey. Hij deed ervaring op op de podia rond Asbury Park, enkele kilometers zuidelijker, en ging later op een groter erf wonen in Colts Neck. Op 20 minuutjes ben je er met de auto vanuit zijn geboorteplaats. Ook al toert hij na zijn zeventigste onvermoeibaar de wereld rond, zijn *hometown* is hij altijd trouw gebleven. Toen Columbia Records de zanger in 1972 een contract aanbood, wilden ze hem promoten als een artiest uit New York City, maar dat was buiten de waard gerekend. Een vip-paradijs als Los Angeles was nog veel minder zijn meug. Hij zou mensenmassa's laten meebrullen met *The River* en *Born in the USA* in stadions van grote wereldsteden, maar keerde achteraf steeds terug naar zijn roots, liefst in de jeans die ook zijn buurman zou dragen. Het is een deel van zijn natuur én van de verklaring waarom zijn muziek, los van talent, grinta, vakmanschap en doorzettingsvermogen aansloeg bij brede lagen van de Amerikaanse bevolking.

Documentaire

Meer dan vijftig jaar nadat hij in 1973 debuteerde met *Greetings from Asbury Park, N.J.*, de vinylplaat met de postkaarthoes, speelt hij straks op vijftien september een *homecoming* concert in Asbury Park. Daarna zet hij zijn najaarstournee in Noord-Amerika gewoon voort. In mei en juni 2025 keert hij terug naar Europa voor enkele concerten die hij eerder dit jaar moest uitstellen wegens stemproblemen. Niemand houdt hem tegen daar nog een paar extra speeldata aan toe te voegen. Voor het zover is, verschijnt in oktober de documentaire *Road Diary: Bruce Springsteen and The E Street Band*. Daarin wordt de kijker

een blik gegund achter de schermen van de huidige wereldtournee, vanaf de vroegste repetities in Red Bank, New Jersey. Bandleden vertellen hoe het er backstage aan toe gaat. De zanger zelf licht de setlist toe. Archiefmateriaal illustreert. Een van de producers van dienst is nog steeds Jon Landau, zijn voormalige manager die vijftig jaar geleden, toen nog als rockjournalist, in muziekblad *Rolling Stone* schreef: 'Ik zag de toekomst van de rock-'n-roll en zijn naam is Bruce Springsteen.'

Veerkracht

Na de doorbraak in 1975 met *Born To Run* bracht de zanger naast iconische rockplaten zoals *The River* (1980) en *Born in the USA* (1984) akoestische albums uit zoals *Nebraska* (1982) en *The Ghost of Tom Joad* (1995). Die focussten opzichtiger op de teloorgang van de American Dream. Op *The Rising* (2002) blikt hij dan weer terug op de emotionele ruïnes na 9/11.

Ondertussen wordt er naarstig gewerkt aan *Deliver Me From Nowhere*, een docu gebaseerd op de gelijknamige Springsteen-biografie van Warren Zanes. die het tot stand komen van *Nebraska* onder de loep nam. 'Via thema's als wanhoop, desillusie en de strijd van alledaagse Amerikanen portretteert hij onverbloemd de menselijke conditie', schetst regisseur Scott Cooper het belang van de zanger als chroniqueur. 'Maar door de duisternis schemert steevast een gevoel van veerkracht en hoop dat een ontombare spirit weerspiegelt.'

Zanes hoorde de plaat als tiener en ondanks de rauwe, gedempte sound herkende hij er zichzelf in terug. 'Luisterend naar al die enge verhalen voelde ik me nooit buitengesloten.' Hij was niet de enige die zich

door de muziek van Springsteen liet inspireren. Een jongere generatie muzikanten – de zestigers Patrick Riguelle, Guy Swinnen en Jan Hautekiet voorop – trapt in september de hommagetournee *Springsteen 75* op gang. Samen met gitaristen Tom Vanstiphout en Piet De Pessemier, bassist Axl Peleman, saxofonist Marc De Maeseneer en drummer Ron Reuman trekken ze gedurende twee maanden langs de Vlaamse cultuurcentra met een bloemlezing uit het oeuvre van The Boss. Naast een passage in Vilvoorde zijn er ook speeldata in Alsemberg en Asse.

Springruiters

Het is niet de enige Springsteen-link met de Rand. Zo werd enkele maanden geleden ook voor het grote publiek duidelijk nadat de Belgische springruiter Nicola Philippaerts zijn relatie bevestigde met amazone Jessica Springsteen. Drie jaar geleden won dochter Springsteen met het Amerikaanse ruiterteam een zilveren medaille op de Olympische Spelen van Tokyo op een Belgische ruiter. De winters mag ze dan in New Jersey doorbrengen, 's zomers was ze het voorbijge decennium regelmatig in Meuzegem bij Wolvertem, waar ze trainde op het StepheX-domein van de fokkersfamilie Conter. De smaak voor de paardensport kreeg ze te pakken op haar vierde, toen ze haar moeder op het familiedomein in New Jersey zag galopperen. In de paardenwereld beschouwt men haar al jaren als *one of the guys*, zoals vader Bruce ondanks naam en faam ook altijd *one of the guys* is gebleven. ●

ZA – 21 SEP – 20.30

Bruce Springsteen 75. Een eerbetoon Patrick Riguelle, Guy Swinnen e.a.

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Belpop in de cinema

‘Elke soundtrack heeft een verhaal’

In de zaalshow *The Belgian Soundtrack* focussen Robin Broos en Tom Peeters op het muzikale aspect van de Belgische filmgeschiedenis. De twee zijn filmmuziekfreaks en putten uit honderden soundtracks tal van straffe verhalen met een Belgisch tintje, die ze met fragmenten illustreren.

TEKST Michaël Bellon - FOTO Filip Claessens

Ⓢ Tom Peeters en Robin Broos

Robin Broos is filmjournalist, auteur en presentator van *The Original Soundtrack* op radiozender Klara. Tom Peeters is muzikant, componist, en kenner van het werk van Ennio Morricone – wellicht de beroemdste filmcomponist ooit. Vorig jaar brachten zij *The Belgian Soundtrack: A Musical Connection of Belgium with Cinema* uit, een compilatiealbum vol vergeten soundtracks uit de jaren zestig en zeventig met een Belgische connectie, onder andere van Alain Pierre (die ooit het dino-gebrul in *Jurassic Park* voor zijn rekening nam) maar ook van Philippe Catherine, Rocco Granata en nog veel meer artiesten.

Muziek van de Belgen

Broos' programma over filmmuziek op Klara lag aan de basis van deze uitstap naar de Belgische filmmuziek. 'Naar aanleiding van dat programma stuurde Tom Peeters mij een bericht dat hij zelf ook soundtracks verzamelt, voornamelijk van Ennio Morricone. Hij heeft momenteel 352 van de 500 soundtracks verzameld die Morricone heeft geschreven. Samen zijn we over muziek beginnen babbelen en hebben we naar heel veel soundtracks geluisterd. Daarbij zagen we ook vaak grote Belgische muzikanten zoals Toots Thielemans en Philippe Catherine terugkomen, die door Hollywood en de Europese cinema regelmatig gevraagd werden om filmmuziek te maken. Dat heeft ons geprikkeld. Over elke film en elke soundtrack valt een verhaal te vertellen dat nog niet in de grote media is verteld. Als er een film uitkomt, komen meestal de regisseurs en acteurs aan het woord, terwijl de componist ergens achteraan op de aftiteling wordt vermeld.'

Schandaalfilm

Voor de avond in Strombeek gingen Broos en Peeters op zoek naar verhalen, beelden en muziekfragmenten uit films waar je misschien wel een acteur of de regisseur van kent, maar die meestal vergeten zijn geraakt. Broos: 'Zo hebben we bijvoorbeeld de Belgische film *Princess* opgedoken, die totaal ondergesneeuwd is omdat hij bij het verschijnen in 1969 al was geflopt. De film werd in de markt gezet als een seks- en schandaalfilm, met een hoofdrol voor de Nederlandse zanger Herman van Veen, die toen nog niet zo bekend was. Het heeft weinig zin om zo'n vreemde film nog helemaal te tonen, maar een fragment van twee minuten wil je echt wel gezien hebben om je af te vragen waar je nu in godsnaam naar gekeken hebt. En de muziek is wel heel goed. Van de Vlaming Bert Paige, die in Nederland vooral bekend is van zijn arrangementen voor Ramses Shaffy en Boudewijn de Groot. Herman van Veen zong de titelsong in een heel slecht Engels dat grappig is om te horen.'

Fascinerend landschap

Sommige componisten zijn gespecialiseerd in filmmuziek. Voor anderen is een soundtrack een gelegenheidsproject dat uitnodigt tot experimenteren. Broos: 'Wij kennen natuurlijk nog de namen van Belgische artiesten die met succes filmmuziek maakten, zoals Raymond van het Groenewoud (Brussels by Night) of Noordkaap (Manneken Pis). In de jaren 60 en 70 gebeurde dat ook al, maar niet altijd even goed, omdat popmuzikanten niet noodzake-

lijk met het medium film vertrouwd waren.

Dat is een van de redenen waarom de jaren 60 en 70 ruim aan bod komen in onze show. Daar zitten de verrassendste verhalen, die zelfs kijkers van toen zijn vergeten. Al zijn er natuurlijk ook wel recente verhalen, zoals de Belgische connectie met films als *Jurassic Park*, *The Hunger Games* en recenter *The Whale*.'

En ja, ook tussen Ennio Morricone en de Belgische film bestaat een link. 'Op een bepaald moment kocht ik in een Brusselse tweedehandswinkel een singeltje met muziek van Ennio Morricone van een film die mij niks zei. Tom kende die titel wel, maar wist niet dat de Italiaanse titel niet de originele was, en dat het om een Belgische film ging die totaal geflopt was.'

Maak je dus klaar voor een grote ontdekkingsstocht op een fascinerend terrein waar voorheen nog maar weinig onderzoek naar was gedaan. Wordt filmmuziek in het algemeen trouwens niet wat miskend? Broos: 'Ik denk dat filmmuziek doet wat het moet doen: de beelden ondersteunen. Dan is het vrij evident dat mensen daar niet zo op letten. Maar filmmuziek is aan een revival bezig als het gaat om erkenning. Denk maar aan de filmconcerten de laatste tien jaar. Vroeger werd in klassieke middens neerbuigend gedaan over filmmuziek, vandaag kan je er zalen mee uitverkopen. Een interessante evolutie.' •

ZO - 29 SEP - 17.00

The Belgian Soundtrack

met Robin Broos en Tom Peeters

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Een nieuwe toekomst voor Westrode

In de vorige RandKrant kon je al kort lezen dat de Vlaamse Regering op 22 maart een beslissing nam over het industriegebied Westrode in Meise. Zo komt er een einde aan bijna vijftig jaar gehakketak. Laat ons even terug- en vooruitkijken.

TEKST Luc Vander Elst – FOTO Filip Claessens

Westrode ligt in Meise langs de A12 en de zowat 80 ha werden in 1977 op het gewestplan paars ingekleurd als industriegebied en ‘reservegebied voor industriële uitbreiding’. In 1979 volgde er een onteigeningsbesluit waardoor Haviland het gebied kon onteigenen. Pas tien jaar later, in 1989, begon de intercommunale er te onteigenen. Een eerste golf van protest stak de kop op en het Boskantveldcomité zag het levenslicht. Zij ijverden voor het behoud van het openruimtegebied. Ondanks verschillende protestacties had Haviland in 1991 al zowat 70% van de gronden onteigend. De gemiddelde onteigeningsprijs bedroeg toen naar verluidt 100 frank (2,5 euro) per m². In 1992 volgde een poging om met een nieuw ‘Bijzonder plan van aanleg’ de weg vrij te maken voor het bedrijvenpark en het mogelijk te maken om er ook milieubelastende bedrijven te huisvesten, maar in 1995 werd dat afgewezen. In 1997 lanceerde het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor Londerzeel het begrip ‘economisch knooppunt’. In dat licht werd Westrode op 18 januari 2008 ‘een regionale bedrijvenzone voor transport, distributie en logistiek’ (TDL). De lokale protesten namen weer toe en het Boskantveldcomité stapte naar de Raad van State, die het besluit van

de Vlaamse Regering op 4 oktober 2010 vernietigde. Op 1 juli 2011 volgde een nieuw ‘gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan’ voor zo’n TDL-zone in Westrode, maar ook dat plan ging op 22 januari 2013 voor de bijl bij de Raad van State.

Nieuwe invulling

Haviland bleef eigenaar van de gronden, maar vergunningen om ze te ontwikkelen bleven uit. Omdat de plannen om er daadwerkelijk een industriegebied van te maken al de tijd mislukten, is het gebied in de praktijk nu nog altijd grotendeels in gebruik als landbouw-, natuur- en parkgebied. Daarom gingen Haviland en de gemeente Meise vanaf 2022 op zoek naar een nieuwe invulling voor het bedrijventerrein. Eigenaar Haviland wou graag zijn investeringen uit het verleden – naar eigen zeggen 30 miljoen euro – gecompenseerd zien. De intercommunale schakelde een studie bureau in om een evenwicht te vinden tussen de maatschappelijke, ruimtelijke en economische belangen die in Westrode samenkomen.

Ondertussen waren er ook andere ontwikkelingen in de buurt. Naast de bedding van de A12 zou er een sneltram en een fietssnelweg komen. Het kruispunt met Londerzeel

zou helemaal heringericht worden. En voor de realisatie van die werken zou er ook bos moeten worden gekapt, dat dan bij voorkeur in de onmiddellijke buurt moet worden heraangeplant. Al die elementen samen deden stilaan het besef groeien dat er niet alleen problemen waren, maar ook kansen.

Het studie bureau werkte vijf scenario’s uit, die werden besproken met lokale, provinciale en gewestelijke overheden, middenveldorganisaties zoals Natuurpunt en Boerenbond en uiteindelijk aan de buurtbewoners werden voorgelegd tijdens verschillende inspraakvergaderingen. Op basis daarvan groeide een visie op een gewenste herinrichting, die in juni 2023 werd voorgelegd aan de Vlaamse overheid.

Westrode morgen

De nieuwe invulling van het gebied benut de kansen om het laatste cruciale stukje open ruimte tussen Brussel en Antwerpen te behouden en er de nodige openruimteverbindingen te maken met andere openruimtegebieden in de omgeving, zoals Buggenhoutbos, Bos van Aa, de Molenbeekvallei, Wolvertemse Beemden, enzovoort. Jarenlange procedures en tal van vruchteloze pogingen om het gebied toch te ontwikkelen als industriegebied maakten duidelijk dat bosuitbreiding, vrijwaring van open ruimte, betonstop, ontharding en meer biodiversiteit meer kans maakten, ook al omdat ze hoog op de Vlaamse agenda staan. En in de Rand klinkt de roep naar meer leefbaarheid in de regio al jaren almaar luider. De Bouwmeesterscan voor Meise adviseerde trouwens ook al om voluit in te zetten op het behoud van de open ruimte en meer bebosning. De Vlaamse Landmaatschappij polste bij Haviland naar een eventuele verkoop van de site met het oog op boscompensatie voor de grote infrastructuurwerken in de buurt en zag in het gebied kansen om het in te richten met het instrument landinrichting.

Toekomstbeeld

De beslissing van de Vlaamse Regering om in het gebied 60 ha aan te kopen en in te richten als gevarieerd openruimtegebied was dus de logica zelve. Westrode wordt een *openruimtecridor* tussen heel wat

DE Eine neue Zukunft für Westrode

Nach 50 Jahren Hickhack wird es endlich eine neue Nutzung für das einst geplante Industriegebiet Westrode geben. Bei der Neugestaltung des Gebietes werden die Möglichkeiten genutzt, das letzte wichtige Stück Freiraum zwischen Brüssel und Antwerpen zu erhalten und die notwendigen Freiraumverbindungen mit anderen Freiraumgebieten in der Umgebung, wie Buggenhoutbos, Bos van Aa, dem Molenbeek-Tal und den Wolvertemse Beemden, herzustellen. Nach jahrelangen erfolglosen Verfahren und zahlreichen vergeblichen Versuchen, das Gebiet dennoch als Industriegebiet zu entwickeln, war nach so langer Zeit klar, dass Walderweiterung, Freiraumerhaltung, Betonstopp, Bodenlockerung und mehr Artenvielfalt bessere Chancen haben, auch weil diese heute ganz oben auf der flämischen Agenda stehen.

bestaande natuur- en bosgebieden in de buurt. Die 60 ha zal de Vlaamse Landmaatschappij aankopen. Daar moet plaats zijn voor 15 ha landbouw, 21 ha natuur of bos en 24 ha gemengd groen of park. De kmo-zone mag maximaal 21 ha groot zijn en mikt op kleine en middelgrote duurzame bedrijven die een relatie hebben met de regio en bijdragen tot de werkgelegenheid in de omgeving. Ze zal voor auto- en vrachtverkeer bereikbaar zijn via een nieuwe verbindingsweg die aansluit op het nieuwe op- en afrittencomplex Londerzeel-Zuid, dat vanaf 2025 wordt aangelegd en het A12-kruispunt Londerzeel vervangt. Langs de A12 verbindt een nieuwe fietssnelweg Brussel met Boom en aan de overzijde komt de sneltram tussen Willebroek en Brussel.

Kmo-zone

In de 21 ha kmo-zone zijn ook twee zonevreemde bedrijven geïntegreerd, alle infrastructuur en een landschappelijke inpassing en geluids- en waterbuffering van minimum 4 ha voor de woningen in de Patatestraat. Zo wordt de bedrijvzone ruimtelijk beter ingepast. Grote bedrijven en hardere vormen van recreatie, zoals een golfterrein, tennis/padel, wellness of (motor)cross zijn er niet welkom. Er komen voetgangers- en fietsverbindingen met het dorpscentrum en collectieve groene parkings in waterdoorlatende verharding. Energie wordt gezamenlijk opgewekt en opgeslagen en kan via een energiecoöperatieve ter beschikking worden

gesteld van de buurt. Ook wordt voorzien in een nieuwe woonontwikkeling van maximaal 0,75 ha. Langs de A12 komt een geluidsbuffer met een groen bermenlandschap. Een gecombineerd eco-recreaduct verbindt de openruimtegebieden aan weerszijden van de A12 voor mens en dier en mildert de barrière die de A12 is.

Planningsproces

De Vlaamse overheid heeft inmiddels een startnota klaar voor een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP). Met zo'n GRUP verankert men de vooropgestelde ontwikkeling van het gebied juridisch en ruimtelijk en wordt de bestemming 'industriegebied' omgezet in de juiste bestemmingen voor de toekomst: landbouw, natuur, park, kmo-zone, woongebied. Het is de Vlaamse Regering die uiteindelijk beslist over de herbestemming en de invulling van de site. Het GRUP buigt zich over een gebied van 93,5 ha, omdat het soms logisch is om ook aangrenzende percelen mee op te nemen in de herbestemming. Zo wordt in het noorden een ruime zone meegenomen om de bestaande zonevreemde bedrijven en de weginfrastructuur naar Londerzeel-Zuid mee op te nemen. In het zuiden neemt men het Secretarisbos en kleinere restgebieden mee met het oog op natuurlijke structuren of ecologische verbindingen.

Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kreeg de naam 'Westrode Morgen'. Zo'n planningsproces doorloopt vijf fasen en neemt minimaal twee jaar in beslag. Er

volgen ook enkele openbare onderzoeken, waarbij ook particulieren inspraak krijgen in het planningsproces. Voor het geheel van de openruimtebestemmingen maakt de Vlaamse Landmaatschappij een inrichtingsplan op, dat ze later uitvoert met een landinrichtingsplan.

Break-even?

De verkoop is beslist, maar de onderhandelingen lopen nog. Zo zouden er nog vervuillende stoffen in het gebied zijn aangetroffen en wordt er nog onderhandeld over de invulling (of opvulling) van de bufferstrook. Haviland wou 'gecompenseerd worden' voor zijn onkosten, maar is er ooit een volledig financieel plaatje gemaakt? Was de aankoopsprijs in de jaren 1990 eerder laag en hebben de zowat dertig jaar eigendom geen huur- of pachtgelden van landbouwers opgeleverd? Welk bedrag Vlaanderen ook neertelt voor de 60 ha open ruimte, in combinatie met de wellicht lucratieve verkoop van de kmo-zone en de woonzone aan privé-investeerders, zal het wellicht wel meer zijn dan de break-even die Haviland voorhield. Al neemt dat niet weg dat deze oplossing ook zijn voordelen heeft. Zo komt er na ongeveer vijftig jaar rechtsonzekerheid eindelijk volledige rechtszekerheid voor het gebied en krijgen we een duidelijk zicht op een mooie toekomst. Dat kan de prijs die Vlaanderen ervoor wil betalen zeker verantwoorden. De ongemakkelijke vraag blijft evenwel waarom het bijna vijftig jaar moest duren om manifest foute of achterhaalde beleidsbeslissingen recht te zetten? ●

📍 De Familie Muis (+4j) (29/9)

PODIUM

THEATER

ZA - 14 SEP - 20.00

Grind

Kommil Foo

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

WO - 18 SEP - 20.30

Drie Eenakters

Been/ Matthias Van de brul &
Charlotte Wellens

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

📍 Jan Declair & Els Dottermans lezen Hugo Claus (21/9)

WO - 25 SEP - 20.30

Alabama

BERLIN/ Fien Leysen & Steven De bruyn
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

KIDS

VR - 6 SEP - 19.00

Peek-A-Boo (+4j)

Compagnie Charlie
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO - 8 SEP - 10.30

Elemental (+6j)

familiefilm

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR - 20 SEP - 19.30

Over de Berg (+8j)

Blauwhuis

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO - 22 SEP - 10.00

Kijk! Ik fiets!

leer fietsen op twee wielen

Wezembeek-Oppem,
Heilig Hartcollege,
02 731 43 31

ZO - 22 SEP - 10.30

Kijk smakelijk (+3j)

ontbijtfilm

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO - 22 SEP - 11.00 EN 15.00

Aorta (9m-3j)

De Spiegel

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

28 EN 29 SEP - 10.30, 13.30 EN 16.00

Nachtwach Show

Studio 100

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO - 29 SEP - 10.30

Sirocco en het koninkrijk van de wind (+6j)

ontbijtfilm

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZO - 29 SEP - 11.00 EN 15.00

Be Kind (6-18m)

Emilie Weisse Circus theater

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO - 29 SEP - 13.00

Rest (+6j)

Stormopkomst

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZO - 29 SEP - 16.00

De Familie Muis (+4j)

filmconcert

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

HUMOR

DO - 19 SEP - 20.00

Therapie

Jandino Asparaat

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

WO - 25 SEP - 20.30

Liefde voor publiek

Sven De Leijer

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

LITERATUUR

ZA - 21 SEP - 16.00

Jan Declair & Els Dottermans lezen Hugo Claus

met inleiding door Mark Schaevers

Beersel, Huis Herman Teirlinck,
huisvanhermanteyrlinck.be

WO - 25 SEP - 20.00

Jeroen Olyslaegers

lezing

Sint-Pieters-Leeuw,
Landhuis de Viron,
02 371 22 62

DANS

ZA - 28 SEP - 15.00

Fa

Compagnie Amoukanama

Ternat, CC De Plotter,
02 582 44 33

MUZIEK

ZO – 8 SEP – 11.00

Bach en vrienden

Meuzemuzeconcert

Meise, kerk Meuzegem, 02 892 24 40

DO – 12 SEP – 20.30

Clarice Jensen (cello)

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR – 13 SEP – 20.30

Folkland

Venus in Flames

Hoeilaart, GC Felix Sohie,

02 657 05 04

ZA – 14 SEP – 20.00

Barbara Dex

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve,

02 381 14 51

DO – 19 SEP – 19.30

Stijn Meuris in concert

met de Koninklijke Muziekkapel

van de Marine

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

VR – 20 SEP – 20.00

The Extravaganza Tour

Franck Carducci & The Fantastic Squad

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

VR – 20 SEP – 20.00

A Murder in Mississippi

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,

02 731 43 31

ZA – 21 SEP – 20.30

La vie et l'amour

Chris Lomme & Mathias Vergels

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA – 21 SEP – 20.30

Bruce Springsteen 75.

Een eerbetoon

Patrick Riguelle, Guy Swinnen e.a.

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

MA – 23 SEP – 15.00

Van Ann Christy tot

Bart Peeters

De Vlaamse Jukebox

Hoeilaart, GC Felix Sohie,

02 657 05 04

DO – 26 SEP – 14.00

Marc Dex

Seniorenmiddag

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,

02 731 43 31

VR – 27 SEP – 20.30

Mirror Image

Echo Collective

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

VR – 27 SEP – 20.00

Onrust

Tourist LeMC

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

ZA – 28 SEP – 20.15

Hakuna Matata

Dirk Brossé & Prima La Musica

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO – 29 SEP – 20.30

Met Permissie!

Lucas Van den Eynde

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

FILM

DI – 3 SEP – 14.00

Where the Crawdads Sing

Linkebeek, GC de Moelie,

02 380 77 51

DI – 3 SEP – 20.30

Challengers

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

DI – 3 SEP – 20.00

Dune

WO – 4 SEP – 20.00

Dune part two

Tervuren, CC De Warandepoort,

02 766 53 47

DI – 10 SEP – 20.30

Hit Man

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

DI – 17 SEP – 20.30

Sons

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

DO – 19 SEP – 14.00

Un monde

Kraainem, GC de Lijsterbes,

02 721 28 06

DO – 19 SEP – 15.00 EN 20.00

Past lives

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,

02 731 43 31

MA – 23 SEP – 20.30

Radical

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI – 24 SEP – 14.30

Human Forever

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI – 24 SEP – 20.30

Memory

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

👇 Glenn Vanderbeke. Mighty Magnolia (4/9 tot 7/10)

VR - 27 SEP - 14.00 EN 20.30

J'aime la vie

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA - 28 SEP - 18.00

Dune

ZA - 28 SEP - 20.55

Dune part two

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

ZO - 29 SEP - 14.00

En cour(t)s de route. Lang Leve!

Open cinema

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO - 29 SEP - 17.00

The Belgian Soundtrack met Robin Broos en

Tom Peeters

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO - 29 SEP - 19.30

La souriante Madame Beudet met begeleidende livemuziek op gitaar

Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

EXPO

1, 7, 8, 14 EN 15 SEP

Tuin der Onlusten

Tuin-toonstelling

Alsemberg, Klutsstraat 24,
0486 80 64 48

TOT 1 SEP

Openlucht fototentoonstelling

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma,
02 371 22 62

TOT 2 SEP

Eddy Wellens.

Look at me now

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

4 SEP TOT 7 OKT

Glenn Vanderbeke.

Mighty Magnolia

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Trekpaardendag (29/9)

TOT 8 SEP

Futuromarennia. Ukraine & Avant-Garde

Drogenbos, FeliX Art & Eco Museum,
02 377 57 22

TOT 8 SEP

Maëlle Dufour coproductie met Horst

Vilvoorde, Asiat Park,
02 263 03 43

20 TOT 22 SEP

Rest (6-99j)

Stormopkomst

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

20 SEP TOT 19 JAN

Hans/Jean Arp & Sophie Taeuber-Arp. Friends, Lovers, Partners

Brussel, Bozar, www.bozar.be

27 SEP TOT 21 DEC

Sybren Vanoverberghe. MUSA

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

TOT 31 OKT

Lena De Waegenaere

Kam kiest voor Kunst
Wezembeek-Oppem, cafetaria GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 3 NOV

Rebelse echo's

Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

OPSTAP

ZO - 15 SEP - 14.00

Woonwijkenwandeling

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VARIA

Ezelsoor (+6j)

gratis boekenkaftdag

DI - 3 SEP - 15.30

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

WO - 4 SEP - 12.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO - 4 SEP - 12.00

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma,
02 371 22 62

WO - 4 SEP - 13.00

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

WO - 4 SEP - 14.00

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

WO - 4 SEP - 14.00

Drogenbos, GC de Muse, 02 33 05 70

VR - 6 SEP - 15.30

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

VR - 6 SEP - 20.00

Prochefiest 2024

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

6 TOT 8 SEP

Feest 40 jaar de Bosuil

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

Repair Café

ZA - 7 SEP - 14.00

Beigem, De Raster,
info@repaircafegrimbergen.be

ZO - 8 SEP - 14.00

Wezembeek-Oppem,
Sterrenveld 27 (Ban Eik), 02 731 43 31

ZA - 7 SEP - 20.00

Elias D'hooge & Rutger Mathys. Hymn for Peace

openingsconcert Open Monumentendag

Vosseem, Sint-Pauluskerk, 02 766 53 47

MA - 9 SEP - 9.30

Groove

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO - 15 SEP - 9.00

Zeepkistenrace

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO - 19 SEP - 20.00

Kwantumlezing

Frank Verstraete en Céline Broeckaert

Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

20 TOT 23 SEP

Druivenfestival.

De Foute Feesten

Hoeilaart, verschillende locaties,
www.druivenfestival.be

ZA - 21 SEP - 16.00

Tout de Danse.

Muzikale fietstocht

Vol Tapijt

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

ZO - 29 SEP - 9.00

Trekpaardendag

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma, 02 371 22 62

ZO - 29 SEP - 14.00

WEMove

gratis sport- en spelnamiddag

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

De abstracte ruïnes van een fotograaf-archeoloog

Fotograaf Sybren Vanoverberghe benadert zijn onderwerpen als een geschiedkundige. Terwijl hij het vernis er laagje per laagje afvijlt en later weer op aanbrengt, komt hij uit bij vormen van abstractie die een hybride wereld tonen. Op zijn nieuwe expo MUSA ondergaat de bananenplant zo een opvallende en esthetisch verantwoorde metamorfose.

TEKST Tom Peeters – FOTO Filip Claessens

Tonen hoe geografische locaties op elkaar inspelen, soms hun functie verliezen en vervolgens ruïnes ontstaan, niet alleen op fotopapier, maar ook op metalen; dat is het oogmerk van het beeldend werk van Sybren Vanoverberghe (28), een fotograaf die vanuit de skategemeenschap doorgroeide naar de galeriewereld. De expo in Zaventem heet MUSA, naar de bananenplant die hij als bij toeval in een Marokkaanse serre tegenkwam toen een fotoreis door de woestijn er eigenlijk al opzat. Je zou het exotische fruit eerder verwachten op een passerend containerschip, maar onze beproefde planeet heeft wel meer verrassingen in petto.

Skatewereld

Voor enige uitleg hebben we rendez-vous in Otegem, aan de rand van de Vlaamse Ardennen. Vanoverberghe ontvangt ons in zijn atelier in een loods van de vroegere Deweer Gallery waarvoor hij ooit nog exposeerde. 'Vroeger was het hier een tapijtweverij, nu doet de ruimte dienst als opslagplaats voor kunstcollecties, maar even goed wordt ze gebruikt door lokale schrijnwerkers. Naast me zit iemand die in ramen en deuren doet.' Vanoverberghe pendelt hier drie à vier keer per week vanuit Gent naartoe. Die afstand en de locatie vindt hij inspirerend.

In Wielsbeke, het landelijke dorp van zijn jeugd, stond kunst niet meteen bovenaan de agenda. 'Als kind ben ik met mijn ouders amper in een museum geweest. Mijn interesse werd gewekt via mijn skatevrienden. Door hen te fotograferen ben ik de sector ingerold. Ik ontdekte een broeihaard voor

creatief talent. Het begint met de *graphics* op de achterkant van een board. Ik vond het vooral heel leuk dat iedereen in de skatecommunity mekaar kende. In de kunsten is dat voor mij niet zo heel anders.' Na zijn opleiding Visual Arts aan het KASK fotografeerde hij nog wel eens een skatewedstrijd, maar de nadruk kwam al snel te liggen op origineel werk, waarmee hij opgang maakte in de kunstwereld.

Watermeloenen en bananen

Maar hoe zit het nu met die bananenplanten? Anderhalf jaar geleden was Vanoverberghe op werkreis in het zuiden van Marokko. 'Ik was al langer gefascineerd door de tijdelijke oplossingen van nomaden die met weinig materiaal heel creatief omspringen. Ik werd geconfronteerd met hoe absurd we omgaan met onze omgeving. Ik hoorde er over waterbronnen in handen van enkele families, die in een door droogte geteisterd landschap gebruikt werden om watermeloenplantages aan te leggen. De klimaatproblematiek was er brandend actueel.'

Na die trip was een rustpunt voorzien aan de Atlantische kust. 'Maar ik werd verrast door de bananenbomen. Hun bladeren leken te willen uitbreken uit de serres waarin ze werden geteeld. Ze werden tegen plastic zeilen gedrukt en vastgehouden met koperdraad. Door de reflectie van het zonlicht op de bladeren leek het haast een abstract schilderij. Die draden vormen in Zaventem een rode draad in zijn werk, dat sinds twee jaar varieert. Zijn beelden worden immers niet langer alleen op fotopapier afgedrukt.

Voor MUSA gebeurde dat op messing platen. 'Het geelkoper bleek een interessant effect te hebben. Omdat het afhankelijk is van omgevingslicht verandert de aanblik ervan constant. Op een dag kan je er twintig verschillende werken in zien. Soms wordt het dof en donker, dan licht het weer op.'

Communicerende vaten

Zijn onderzoek naar materialen in zijn eigen productie lijkt een constante geworden. Op termijn ziet hij zijn werk driedimensionaal worden. 'Mijn aluminium en messing werken zijn beeldcollages, met over elkaar geprinte lagen, die soms ook gevernist worden. Als je zwarte beelden op aluminium afdrukt, maak je gaten in je beeld en betrek je er vanzelf de omgeving bij.' Maar daarnaast zijn er ook ideeën om sculpturen te beginnen maken die volledig losstaan van de fotografie.

Een verschil met ouder werk is dat ingrepen van de mens minder zichtbaar zijn. 'Natuurlijk is de ruïne zijn nalatenschap, maar MUSA is abstracter. Enkel de koperdraad en de reflectie van de zeilen verraadt menselijke aanwezigheid. Toch zijn al mijn projecten communicerende vaten. Mijn zwart-witbeelden uit de woestijn en wat ik nu aan het printen ben op messing platen. Ik heb verdorde palmbomen in Iran gefotografeerd, maar dat had even goed in Palm Springs kunnen zijn. Het gaat om het grotere idee.' •

27 SEP TOT 21 DEC

Sybren Vanoverberghe. MUSA

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

FAVORIETEN VAN

Khaled Mostafa

**MOOISTE PLEK
IN LIBANON**Saida, de stad
waar mijn familie
woont.**FAVORIET GERECHT**

Taboulé.

**MOOISTE
HERINNERING****AAN LIBANON**
Samen met
mijn familie
lekker eten.

en internationale gerechten: stoofvles met frietjes, balletjes in tomatensaus, vol-au-vent met puree, Mexicaanse tortilla's, enzovoort', zegt Mostafa fier. Wat drijft hem om elke dag zijn beste beentje als kok voor te zetten? 'Mijn vader had een slagerij. Van jongs af aan was ik gevoelig voor kwaliteitsvolle voedingsproducten. Mensen zien genieten van het eten dat je klaarmaakt, geeft me veel voldoening. Samen doen we ons best om lekkere maaltijden aan te bieden. We willen onze gasten ook verrassen met gerechten uit andere landen.'

Zeg me wie je vriend is

Mostafa woont in Dilbeek en bezoekt regelmatig onze hoofdstad. 'Ik hou van het internationale karakter van Brussel. Ik heb er al meerdere vriendschappen opgebouwd. Het interessante is dat mijn vrienden uit verschillende landen komen: Bulgarije, Italië, Syrië, Marokko. Het land vanwaar je afkomstig bent, vind ik niet belangrijk, wel de waarden waarvoor je staat. Ken je het spreekwoord: zeg me wie je vriend is en ik zal zeggen wie je bent? Ik wil me omringen met mensen die vooruit willen en stap voor stap bouwen aan een beter leven. Ik ben ervan overtuigd dat je dat kunt, tenminste als je hard werkt, goede daden stelt en mensen correct behandelt. Als je die dingen consequent blijft doen en de tijd zijn werk laat doen, dan lacht de toekomst je tegemoet.'

Samen vieren

Hoe voelt het om als jongeman je vaderland te verlaten en je vrienden achter te laten? 'Soms mis ik de grote openheid die eigen is aan Libanon. In mijn land zijn er diverse culturen en religies. Daarnaast heeft Libanon ook veel vluchtelingen uit de Palestijnse gebieden, Syrië en Irak. Toch slagen wij er op de een of andere manier in om op een harmonieuze manier samen te leven. Viert je moslimbuur een feestdag, dan vier jij mee, ook al ben je een christen. Mooi toch?'

Is er een Libanese kunstenaar met wie hij ons wil laten kennismaken? 'Luister naar Fairuz, een zangeres die ook de koningin van het Arabische lied wordt genoemd. Als je haar hoort zingen, voel je de Libanese geest. Wist je dat de Franse president Macron haar onlangs een bezoek bracht en haar een medaille gaf om zijn appreciatie uit te drukken? 85 jaar is ze ondertussen, maar haar krachtige stem is nog steeds een bron van inspiratie en troost. Een stem die je doet geloven dat alles kan, zolang je er maar in gelooft.' ●

'Laat de tijd zijn werk doen'

Het zijn wijze woorden van Khaled Mostafa. Hij gebruikt ze als chef-kok om zijn gerechten op smaak te brengen, maar ook om in het leven stap voor stap vooruit te geraken.

TEKST Nathalie Dirix - FOTO Filip Claessens

Zo'n vijf jaar geleden verliet Khaled Mostafa zijn geboorteland Libanon. Hij had er een eigen zaak waar hij allerlei snacks verkocht. Maar de instorting van de lokale economie deed hem besluiten om zijn land te verlaten en een nieuwe toekomst in Europa uit te bouwen. 'Eigenlijk was ik op doorreis naar

Londen, maar België beviel me zo dat ik hier ben gebleven.'

In de keuken

Vandaag werkt Mostafa als chef-kok in het vormingscentrum Destelheide in Alseberg. 'Samen met mijn team bereiden wij Belgische

EN 'Let time take its course'

These words of wisdom are a reflection of the philosophy adopted by Khaled Mostafa. A way of thinking he employs not only as a chef to help enhance his recipes but also to progress through life one step at a time. Hailing from Dilbeek, Mostafa is a frequent visitor to our capital city. 'I love the cosmopolitan feel of Brussels, and the opportunity it has given me to form very many friendships. The most intriguing aspect of these relationships is their global diversity. It's not where someone is from that matters but rather the principles they cherish. Do you know the saying: people are judged by the company they keep? I want to surround myself with people who are eager to progress and build a better life for themselves one step at a time.'